Gemeente Oss

Ambitienota | **Geffense Plas**

Status Definitief
Datum 30 augustus 2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Ambities en beleid	10
3	Doelen	12
4	Ruimtelijke mogelijkheden	30
5	Beoordelingsmodel	38

1 Inleiding

Aanleiding en doel

In de groene zone tussen Geffen en Oss ligt de Geffense Plas. Een voormalige zandafgraving die al jaren wordt gebruikt als recreatieve zwemplas. Gasten kunnen er tegen een lage betaling zwemmen, recreëren en gebruik maken van de aanwezige voorzieningen.

Wel heeft de uitstraling van de plas en de omgeving geleden onder een gebrek aan onderhoud en investeringen. Voor de komende jaren is de gemeente Oss op zoek naar een nieuwe exploitant. Dit biedt de mogelijkheid om de algehele kwaliteit van het gebied te verhogen en de potenties van de plas beter tot uiting te laten komen.

De Geffense Plas biedt een unieke combinatie van waterrecreatie in een groene natuurlijke omgeving. Zwemmen in de natuur, en tegelijkertijd wordt het strand en water schoongehouden en gecontroleerd. Het heeft een aantrekkelijk en intiem karakter door de omliggende bossen. Naast deze landschappelijke kwaliteiten heeft de plas ook een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie. De Geffense Plas is altijd een plek geweest voor uiteenlopende bevolkingsgroepen om te ontspannen en recreëren. Een plek waar mensen samenkomen, elkaar toevallig tegenkomen en nieuwe vrienden maken. Hier worden herinneringen gemaakt die een leven lang bij blijven.

De recreatieve, maatschappelijke en natuurlijke waarden van de plas willen we de komende jaren verder ontwikkelen. We zien grote kansen om de regionale aantrekkingskracht te vergroten en de Geffense Plas als recreatieve poort op een duurzame manier verder te ontwikkelen. We zijn op zoek naar een exploitant die hier samen met ons verder invulling aan gaat geven.

De Ambitienota die voor u ligt bevat de doelen en ontwikkelmogelijkheden die we zien voor toekomstige ontwikkeling van de plas. Het doel van dit document is tweeledig:

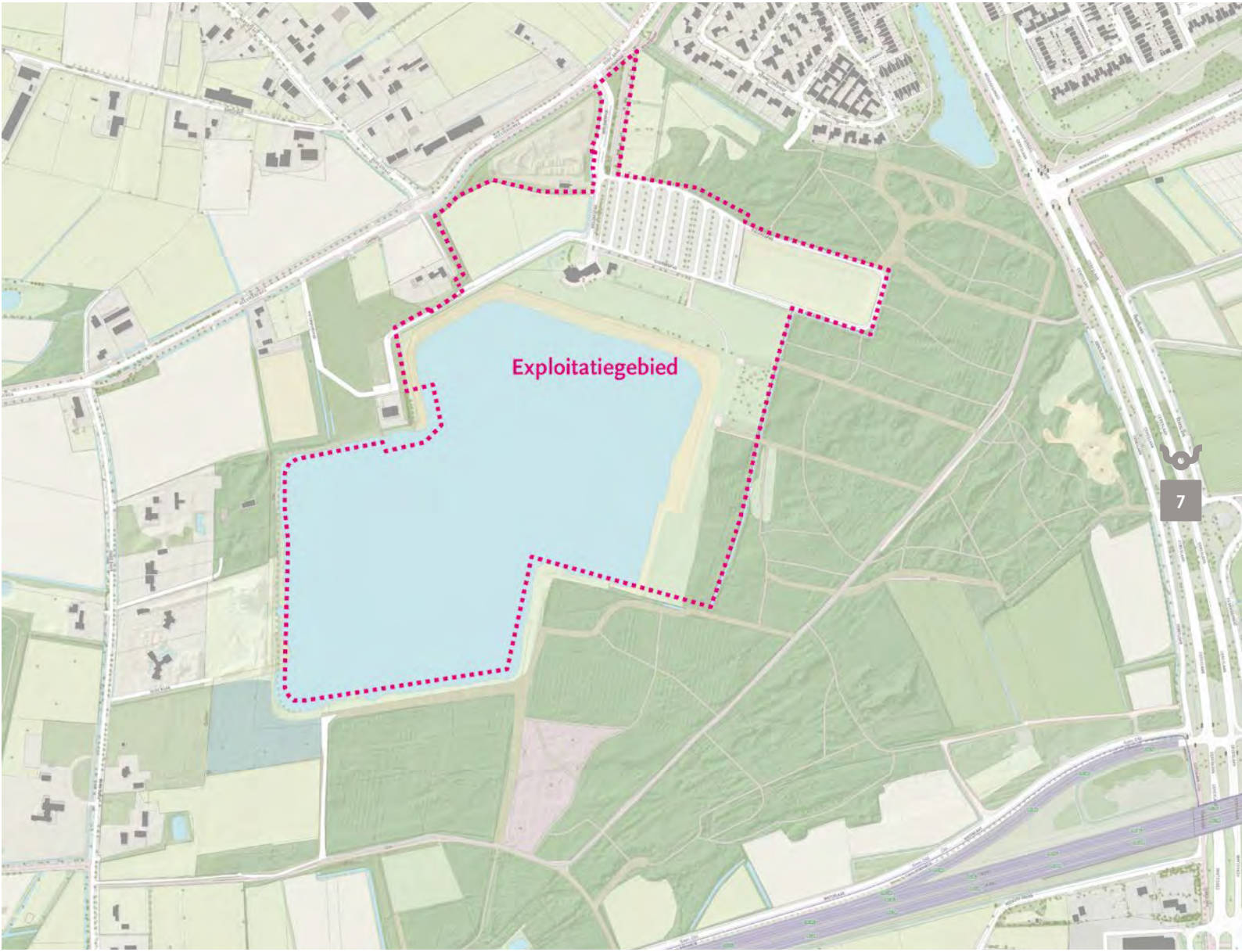
- Marktpartijen inspireren en uitdagen om met ontwikkelingsplannen te komen die bij onze doelen en ambities aansluiten.
- De doelen die in deze ambitienota zijn benoemd, worden gebruikt bij de beoordeling van plannen op het criterium ‘ontwikkelingsplan’. De andere criteria zijn ‘financiële haalbaarheid’, ‘plan van aanpak met planning’ en ‘kansen en risico’s’ (zie gunningsleidraad).

Het exploitatiegebied

De Geffense Plas maakt onderdeel uit van een bosrijk gebied (Geffense Bosjes). In nevenstaand kaartje is het gebied weergegeven dat als exploitatiegebied wordt uitgegeven.

Het gebied bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het Gielekespad, als toegang vanaf de Heesterseweg naar het parkeerterrein en de horecagelegenheid.
- Het gebied ten noorden en oosten van de plas met deels de bestemming dagrecreatie (noord-oostelijk deel) en deels de bestemming sport (noord-westelijk deel).
- De gehele plas zelf, die in het vigerende bestemmingsplan de functieaanduiding waterrecreatie heeft.

Exploitatiegebied

Proces

Deze Ambitienota is opgesteld in opdracht van de gemeente Oss en tot stand gekomen in overleg en afstemming met de klankbordgroep en gemeentelijke projectgroep:

- De klankbordgroep bestaat uit omwonenden, huidige gebruikers/verenigingen in het gebied en vertegenwoordigers van natuur- en landschapsorganisaties.
- De gemeentelijke projectgroep bestaat uit betrokken beleidsmedewerkers vanuit de vakgebieden natuur, verkeer, recreatie.

Met beide groepen is een aantal bijeenkomsten gehouden om tot deze nota te komen. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met de omgevingsdienst, als uitvoerende organisatie voor de monitoring en beheer van zwemwater, met de jongerenraad om te horen wat zij belangrijk vinden en de provincie Noord-Brabant om ontwikkelmogelijkheden te bespreken.

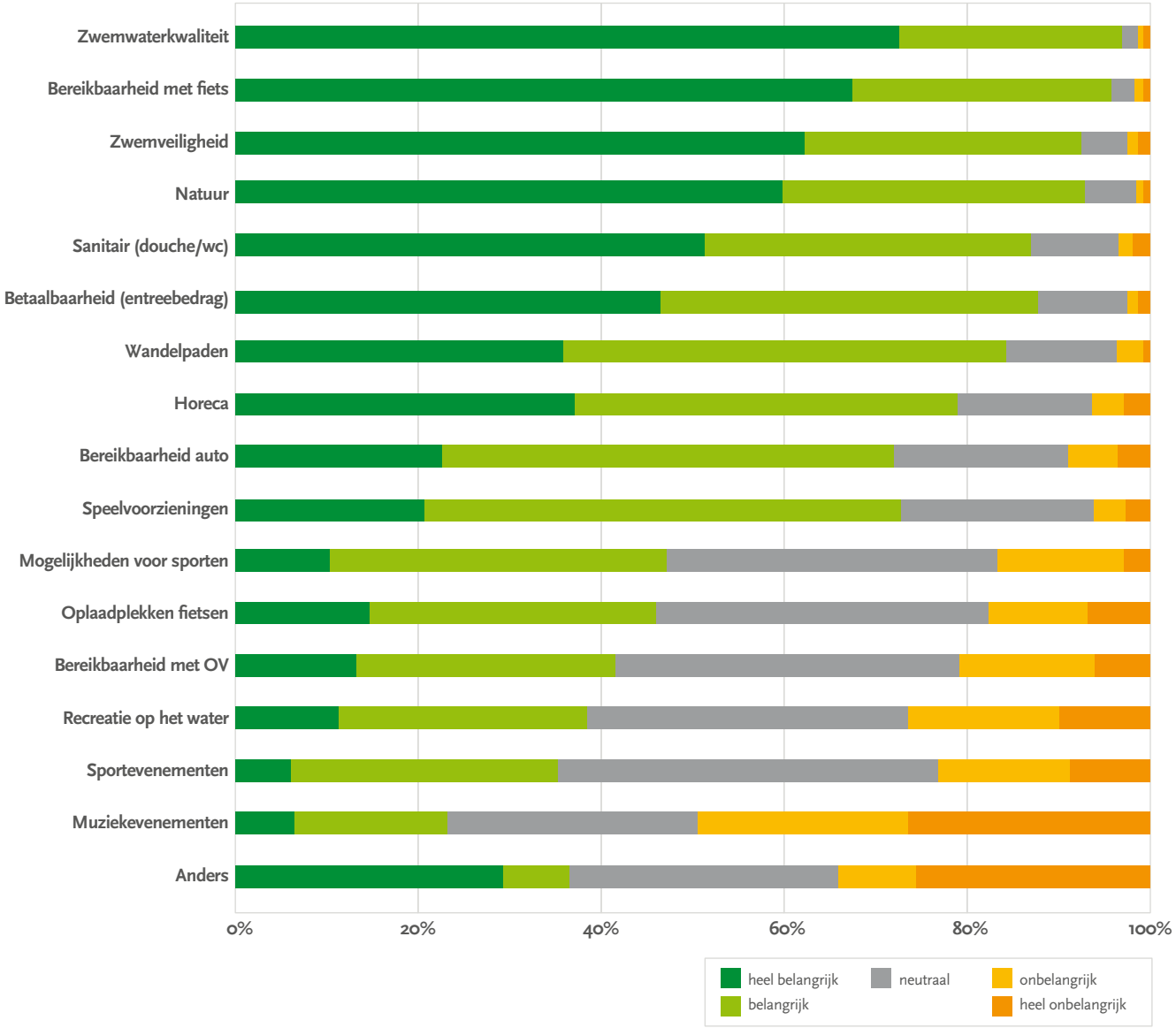
Ook hebben we het Burgerpanel Oss een aantal vragen voorgelegd over de huidige situatie van de Geffense Plas en belangrijke aspecten voor toekomstige ontwikkeling. Hiernaast is een grafiek opgenomen met de belangrijkste aandachtspunten die vanuit het burgerpanel naar voren komen voor toekomstige ontwikkeling van de Geffense plas.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk gaan we eerst in op een aantal gemeentelijke beleidskaders voor ontwikkeling van de Geffense Plas en omgeving. In hoofdstuk 3 gaan we in op de doelen die we voor het exploitatiegebied hebben bepaald. Hoofdstuk 4 gaat in op de ruimtelijke ontwikkelmogelijkheden. Hoofdstuk 5 bevat het beoordelingsmodel dat is gekoppeld aan de doelen uit hoofdstuk 3.

Wat het burgerpanel belangrijk vindt bij ontwikkeling van de Geffense Plas (404 respondenten).

Bron: Toekomst van de Geffense Plas, Resultaten Burgerpanel (mei 2022).

2 Ambities en beleid

Global Goals

De gemeente Oss werkt samen met partners, bewoners en ondernemers continu aan het verbeteren van de woon-, werk- en leefomgeving. Hierbij hanteert de gemeente de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen die door de Verenigde Naties (VN) zijn bepaald. Dit zijn 17 doelen om tot een betere samenleving te komen en die steeds centraal staan bij nieuwe ontwikkelingen. Deze doelen vormen ook de basis voor toekomstige ontwikkeling van de Geffense Plas en zijn gebruikt om de ambities voor de plas te bepalen.

Recreatie, natuur en educatie

In 2017 heeft de gemeente Oss samen met betrokken partijen een aantal ontwikkelscenario's voor de Geffense Plas opgesteld. Daar is een voorkeursscenario uit naar voren gekomen. Dit voorkeursscenario gaat uit van een ontwikkeling rondom recreatie, natuur en educatie. Recreatie en natuur in een goede balans en gecombineerd met natuureducatie voor diverse doelgroepen.

Recreatieve poort

Verder heeft de gemeente Oss recent beleid opgesteld voor het buitengebied en dat ook betrekking heeft op de Geffense Plas. In 2021 is de Routekaart Groen, Blauw en Natuur opgesteld. Deze is later vertaald naar de gebiedsvisie 'Vitaal Buitengebied Oss'. Daarin is de Geffense Plas benoemd tot een van de toeristisch-recreatieve voorzieningen in de Groene Long op de dekzandrug (gebied ten zuiden van Oss). Doel is om in dit gebied natuur op een goede manier te combineren met andere functies zoals recreatie. De Geffense Plas moet als recreatieve poort gaan dienen waar je een bezoek aan de omgeving kunt beginnen of na een fietstocht even op adem kunt komen op een terrasje.

Evenementenlocatie

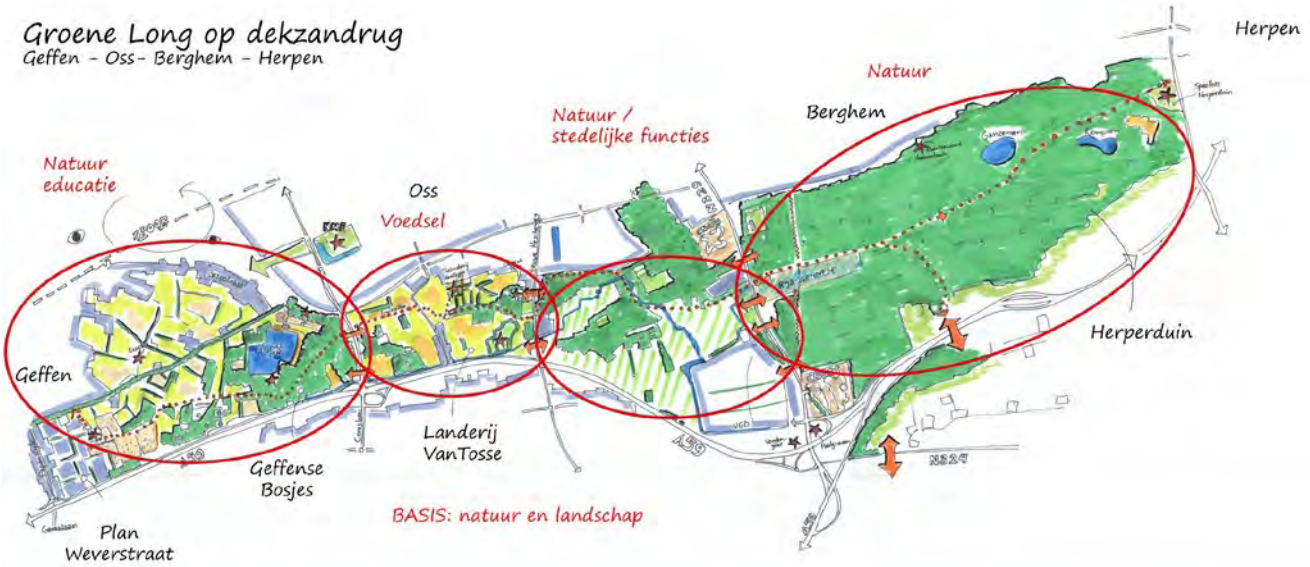
Daarnaast is de Geffense Plas door de gemeente Oss aangewezen als evenementenlocatie. Evenementen hebben een belangrijke functie voor ontspanning en ontmoeting en de Geffense Plas biedt daarvoor een fraaie omgeving. Om tot een goede balans te komen tussen mogelijkheden voor evenementen en het zoveel mogelijk beperken van overlast voor omwonenden en de natuur, is het Locatieprofiel evenementen Geffense Plas opgesteld. Daarin is bepaald hoeveel evenementen van welke omvang en geluidsbelasting er per jaar aan de Geffense Plas kunnen plaats vinden. Het locatieprofiel wordt jaarlijks gevalueerd en indien gewenst aangepast.

FAIRTRADE GEMEENTE

GLOBAL GOALS OSS

3 Doelen

Met de global goals, het voorkeursscenario, het locatieprofiel evenementen en het actuele beleid voor het buitengebied als basis, hebben we samen met de klankbordgroep en de ambtelijke projectgroep gewerkt aan een aantal doelen die centraal staan bij toekomstige ontwikkeling van de plas. Deze doelen zijn bedoeld om marktpartijen te inspireren en uit te dagen om met passende plannen te komen, en worden gebruikt bij beoordeling van ingediende plannen. We onderscheiden drie kerndoelen en vijf ontwikkeldoelen.

Drie kerndoelen

De drie kerndoelen volgen uit beleidskeuzes van de gemeente Oss over toekomstige ontwikkeling van de plas. Deze staan centraal en we dagen marktpartijen uit om op een zo goed mogelijk manier invulling te geven aan de volgende kerndoelen:

1. Breed toegankelijke en bruisende zwemlocatie
2. Ontwikkeling tot regionale recreatieve poort
3. Een goede waterkwaliteit en schoon terrein

Aan deze drie doelen moet hoe dan ook voldaan worden. Alleen plannen die op deze doelen een voldoende scoren worden meegenomen in de beoordeling (zie ook hoofdstuk 5 beoordelingsmodel).

Vijf ontwikkeldoelen

Naast de drie kerndoelen onderscheiden we een vijftal ontwikkeldoelen die we ook belangrijk vinden bij ontwikkelingen rondom de plas:

1. Aantrekkelijke evenementenlocatie
2. Ontwikkeling van de (belevings)waarde van natuur
3. Energieneutraal en duurzaam gebruik van materialen
4. Bijdrage aan de lokale economie en werkgelegenheid
5. Stimuleren van een gezonde levensstijl en leefomgeving

We zien graag dat een bijdrage wordt geleverd aan deze ontwikkeldoelen. Plannen kunnen hier extra punten op scoren (zie ook hoofdstuk 5 beoordelingsmodel). In dit hoofdstuk lichten we de kern- en ontwikkeldoelen nader toe.

Kerndoel 1. Breed toegankelijke en bruisende zwemlocatie

Oss heeft diverse mogelijkheden waar je kunt zwemmen, varierend van chloorbaden (in de binnenstad en bij Kriekeput) tot zwemmen 'in het wild' op verschillende onofficiële plekken in de Maas. Samen met de Lithse Ham zit de Geffense Plas daar tussenin. Een officiële zwemlocatie (die wordt schoon gehouden en gecontroleerd) maar ook in een natuurlijke omgeving.

De Lithse Ham is een zandafgraving die in verbinding staat met de Maas. Het karakter wordt bepaald door de ligging in het open rivierenlandschap. De Geffense Plas heeft juist een intiem karakter door de bossen die er omheen liggen. Deze zorgen ook voor een aangenaam zwemklimaat door de wind te breken en het zonlicht te filteren. Ook aan het strand staan mooie grote bomen, die zorgen voor een prettig verblijfsklimaat en een aantrekkelijk beeld.

De Geffense Plas is altijd een plek geweest voor Ossenaren en mensen uit de omgeving om te ontspannen, zwemmen en recreëren. Een bruisende plek waar mensen samenkomen, elkaar toevallig tegenkomen en nieuwe vrienden maken. Hier worden herinneringen gemaakt die een leven lang bij blijven. Deze sociaal-maatschappelijke functie vinden we ook voor de toekomst van de Geffense Plas erg belangrijk. In een tijd van individualisering is de Geffense Plas een plek van ontmoeting, verbinding en collectiviteit. We vinden het belangrijk dat de plas een breed toegankelijke zwemlocatie is en blijft voor uiteenlopende bevolkingsgroepen. Zowel voor ouderen en jongeren als gezinnen en ook voor mensen met een smalle beurs. En mensen met een beperking moeten gebruik kunnen maken van de plas.

Een breed toegankelijke bruisende zwemlocatie voor alle Ossenaren en mensen uit de regio, heeft in ieder geval de volgende kenmerken:

- De plas moet voor alle lagen van de bevolking een aantrekkelijke zwemplas zijn. Dit betekent dat mensen met een kleine portemonnee hier geregeld moeten kunnen zwemmen. We zien het zwemmen dan ook graag gratis of voor een zo laag mogelijke betaalbare entreeprijs.
- Naast het zwemmen zien we graag een breed toegankelijke en betaalbare horecavoorziening gericht op het zwempubliek. Dat kan een permanente voorziening zijn of bijvoorbeeld een food truck in de zomer of koek en zopie in de winter.
- Een veilige omgeving voor iedereen en in het bijzonder voor kinderen, jongeren, ouderen en andere kwetsbare groepen. Hierbij past ook een natuurlijke zonering waarin gezinnen, jongeren, ouderen en rustzoekers elk hun eigen plekje vinden.
- Onderdeel daarvan is het houden van toezicht. De reddingsbrigade moet een goed onderkomen hebben in het exploitatiegebied. Dat betekent voldoende overzicht, voldoende ruimte, goede afspraken en een vergoeding.
- Een schone omgeving met goede basisvoorzieningen zoals toiletten en douches. Voorwaarde is een degelijk onderhouds- en beheerplan. Zwerfafval en dierlijke uitwerpselen moeten snel opgeruimd worden om te voorkomen dat de waterkwaliteit achteruit gaat.
- Toegankelijke paden en faciliteiten voor mensen met een beperking en minder validen. Goed bereikbaar met verschillende vervoermiddelen, zowel met de auto, fiets te voet als met een rolstoel.
- Breed toegankelijk betekent ook ruime openingstijden en jaarrond open.

Breed toegankelijke en bruisende zwemlocatie

Kerndoel 2. Ontwikkeling tot regionale recreatieve poort

Naast een breed toegankelijke zwemlocatie zien we de Geffense Plas als regionale recreatieve poort in de Groene Long op de dekzandrug. Het doel is om recreatie in combinatie met natuur te ontwikkelen en recreanten evenwichtig over het hele dekzandgebied te spreiden. Daarvoor zijn recreatieve poorten aangewezen en daar is de Geffense Plas er een van.

Een recreatieve poort bestaat uit 2 componenten. Ten eerste aantrekkelijke recreatieve voorzieningen met regionale aantrekkingskracht. De Geffense Plas is de plek voor recreëren in of aan het water. Ten tweede het startpunt om het omliggende gebied met de fiets of te voet te bezoeken. De plas als schakelpunt tussen de stad en de groene omgeving. Het ideale begin-, rust- en eindpunt van een mooie tocht door de prachtige Geffense Bosjes en de groene omgeving.

De volgende aspecten vinden we van belang bij de ontwikkelng tot recreatieve regionale poort:

- Een aantrekkelijke entree aan het Gielekespad tot het parkeerterrein en de plas, die qua uitstraling past bij de functie als regionale recreatieve voorziening en poort tot de groene long.
- Een groen parkeerterrein met voldoende capaciteit voor bezoekers aan de plas, de regionale poort en de verenigingen die in het gebied zitten (fietscross, duikvereniging). In de eerste instantie zien we het parkeren gratis. Dit om vanuit de regio voldoende toegankelijk te blijven en parkeeroverlast in omringende wijken te voorkomen. Betaald parkeren is alleen een optie met een goede onderbouwing.
- De Geffense Plas als aantrekkelijke recreatieve voorziening in de regio met sportieve en recreatieve mogelijkheden op en rondom het water. Aanvullend op wat er in de omgeving al is en met respect voor de natuurlijke omgeving.
- Goede en breed toegankelijke horeca die jaarrond en minimaal 5 dagen per week open is en ook los van het zwemmen te bezoeken is. Een plek waar mensen samenkomen en het gebied ingaan, waar je na een tocht op adem kunt komen of van een diner kunt genieten met fraai uitzicht op de plas.
- Onderdeel kan zijn een multifunctionele ontmoetingsruimte voor zakelijk, cultureel of educatief gebruik (geen feest- of congrescentrum). We zien een kans om in samenwerking met het nabijgelegen Natuurcentrum en stadsboerderij De Elzenhoek invulling te geven aan educatieve activiteiten als onderdeel van de recreatieve poort.
- We zien graag een creatief ontworpen multifunctioneel gebouw dat dient als recreatieve poort. Een paviljoenachtige en natuurlijke uitstraling die past bij de omgeving.
- Voorzieningen die passen bij een poort. Denk aan fietsenstallingen, laadpalen, fietsverhuur en inspirerende informatievoorziening over wat er in de omgeving te beleven is (o.a. Arboretum, Herperduin, Maashorst), recreatieve routes, flora en fauna.
- Een goede aansluiting op de recreatieve routes in de omgeving (o.a. fietsknooppunten). Nu ontbreekt een verbinding tussen het parkeerterrein en de recreatieve routes. De gemeente kijkt naar de mogelijkheden om deze te realiseren.
- Bij een toegankelijke poort hoort een uitnodigende uitstraling en sfeer. Het liefst zien we zo min mogelijk hekwerken. En als het nodig is dan een omheining met een natuurlijke uitstraling die op diverse plekken (in de winter) open kan zijn en is te passeren door (kleine) diersoorten.
- Voorwaarde is dat het ‘rondje Geffense Plas’ behouden blijft. Veel mensen waarderen de plas om even een wandeling te maken rondom de plas. Die mogelijkheid moet blijven bestaan.

Ontwikkeling tot regionale recreatieve poort

Kerndoel 3. Een goede waterkwaliteit en een schoon terrein

De kwaliteit van het water in de Geffense Plas is over het algemeen goed. Maar dit is en blijft continu een belangrijk aandachtspunt. Schoon water van goede kwaliteit is niet alleen van belang voor het comfort en de gezondheid van bezoekers, maar ook voor een duurzame en stabiele exploitatie van de plas en de natuurwaarden in en rondom van de plas.

Ondanks de goede waterkwaliteit ligt de ontwikkeling van blauwalg altijd op de loer. Maatregelen om blauwalg te verwijderen zijn kostbaar. Belangrijk is om preventief te werk te gaan en te voorkomen dat blauwalg kan ontstaan.

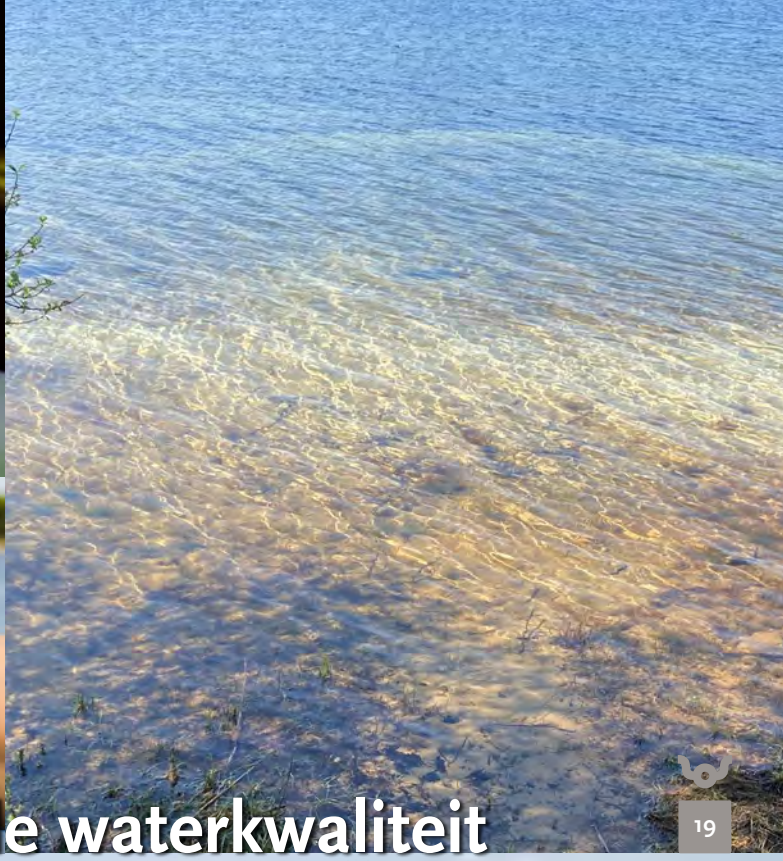
De exploitant moet hieraan bijdragen door zwerfafval zoveel mogelijk te voorkomen en zo snel en goed mogelijk op te ruimen. Zwerfaval leidt tot grotere kansen op plagen en dat leidt tot een toename van dierlijke uitwerpselen die weer een nadelig effect hebben op de waterkwaliteit. Uitwerpselen van dieren moeten goed en snel worden opgeruimd om te voorkomen dat deze in het water terecht komen.

We willen graag zien dat de toekomstige exploitant al het mogelijke doet om bij te dragen aan een goede waterkwaliteit. Hiervoor is een actief beheer en onderhoud noodzakelijk. We zien de volgende aandachtspunten:

- Voorkomen van zwerfafval door te zorgen voor zo min mogelijk verpakkingsmateriaal of biologisch afbreekbaar materiaal. We zouden graag een ‘zero waste’ plan zien waarbij er eigenlijk geen afval meer bestaat.
- Vissen is en blijft niet toegestaan in de Geffense Plas. Dit levert een te groot risico op voor de kwaliteit van het zwemwater.
- Creatieve manieren om recreanten te stimuleren geen zwerfafval achter te laten. En zwerfafval dat achterblijft zo snel en zo goed mogelijk opruimen.
- Dode dieren en dierlijke uitwerpselen goed en zo snel mogelijk opruimen. Omploegen van vervuild zand is niet gewenst omdat daarmee uitwerpselen onder het zand verdwijnen en later tot problemen kunnen gaan leiden.

Een goede waterkwaliteit en een schoon terrein

Ontwikkeldoel 1. Aantrekkelijke evenementenlocatie

De Geffense Plas is voor Oss en omgeving een interessante en mooie plek voor het houden van evenementen. De gemeente Oss heeft de plas dan ook aangewezen als evenementenlocatie. Evenementen dragen bij aan de plas als ontmoetingsplek voor uiteenlopende bevolkingsgroepen.

Daarbij is het steeds zoeken naar de balans tussen enerzijds het bieden van voldoende mogelijkheden om evenementen te houden en anderzijds het zoveel mogelijk voorkomen van eventuele overlast die dat voor omwonenden en de natuur kan opleveren.

Samen met belanghebbenden is het Locatieprofiel evenementen Geffense Plas opgesteld. Daarin is bepaald hoeveel evenementen van welke omvang en geluidsbelasting er per jaar aan de Geffense Plas kunnen plaats vinden. Dit locatieprofiel dient als uitgangspunt bij het aantal en de omvang van evenementen die we wenselijk vinden. Dit locatieprofiel wordt jaarlijks gevalueerd en indien gewenst aangepast.

Bij ontwikkeling van de Geffense Plas als evenementenlocatie vinden we de volgende aspecten belangrijk:

- We vinden de Geffense Plas waardevol als evenementenlocatie en zien graag hoe de exploitant hier invulling aan geeft.
- In ieder geval moet de exploitant medewerking verlenen aan evenementen die passen binnen het locatieprofiel. Het locatieprofiel is uitgangspunt voor het aantal en de omvang van evenementen. Jaarlijks vindt evaluatie plaats en kan het locatieprofiel worden aangepast.
- We zien graag uiteenlopende type evenementen voor verschillende bevolkingsgroepen. Zowel jongeren, als ouderen en kinderen.
- Wie zien ook graag evenementen die passen bij het natuurlijke karakter van de plek en iets toevoegen aan het al bestaande evenementenaanbod in de omgeving.
- Een tijdige en goede afstemming met de omgeving waaronder omwonenden, is en blijft van belang om de balans tussen ruimte bieden en overlast in de gaten te houden.

Aantrekkelijke evenementenlocatie

Ontwikkeldoel 2. Ontwikkeling van de (belevings)waarde van natuur

De Geffense Plas en omgeving maakt onderdeel uit van de Groene Long en vormt de natuurlijke verbinding tussen de Maashorst, het Arboretum Geffen en het kleinschalige kampenlandschap op de dekzandrug. De plas en een groot deel van de omgeving is onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Natuurwaarden zijn gekoppeld aan het water (watervogels, vis) en aan het omliggende bos (zoogdieren, vogels, vleermuizen, insecten).

De ambitie is om de natuurwaarden in het gebied rondom de Geffense Plas de komende jaren verder te verhogen en het gebied beter te laten aansluiten op natuurgebieden in de omgeving zodat het natuurnetwerk wordt versterkt. Dat draagt bij aan het verhogen van de biodiversiteit maar biedt ook mogelijkheden voor recreatieve routes in de natuur. We willen graag dat ontwikkelingen rondom de plas ook een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van natuurwaarden. Met natuurwaarden bedoelen we het structureel verhogen van de diversiteit aan flora en fauna, passend bij de aard en kenmerken van het landschap en de bodem.

Daarnaast zien we natuureducatie als kans bij toekomstige ontwikkeling van de plas. De combinatie van recreatie en natuur maakt het gebied ook interessant voor kinderen en (jong)volwassenen om meer in contact te komen met natuur. Natuureducatie en -beleving biedt de mogelijkheid om ontwikkelingen rondom de plas een extra dimensie te geven. Door een verbinding te leggen met partijen als IVN Oss, Stichting Landschapsbeheer Oss en Natuurcentrum en stadsboerderij De Elzenhoek kan de locatie gaan dienen als leeromgeving voor jong en oud.

We zien de volgende mogelijkheden voor de exploitant om met nieuwe ontwikkelingen een bijdrage te leveren aan het verhogen van de (belevings)waarde van natuur aan en rondom de Geffense Plas:

- Natuurvriendelijke inrichting en beheer van het terrein. In ieder geval door behoud van zoveel mogelijk bestaande bomen en onderbegroeiing (bijvoorbeeld langs toegangsweg en op het parkeerterrein) en mogelijk door nieuwe bomen aan te planten waarmee een bijdrage wordt geleverd aan een gemengder loofbos in het hele gebied. Dit draagt bij aan de biodiversiteit en klimaatbestendigheid (voorkomen hittestress).
- Daarnaast denk we aan zorgvuldig en/of extensief maaien, zo min mogelijk verharding en delen van het terrein benutten voor natuurontwikkeling. Dit kan ook goed bijdragen aan een aantrekkelijke beleving en uitstraling van hele de plas en het gebied.
- Natuurinclusief bouwen. Dit draagt bij aan de biodiversiteit (denk aan groene daken of het integreren van nestkasten) maar biedt ook kansen om bezoekers met natuur in contact te brengen en de (natuur)belevingswaarde te verhogen.
- Geen verstoring en afname van natuurwaarden, bijvoorbeeld door terughoudend te zijn met licht in de nacht en beperkte activiteiten in de bebosde delen.
- Verhogen van de belevingswaarde van de natuur door educatieve activiteiten te organiseren voor uiteenlopende doelgroepen. Denk aan rondleidingen, speurtochten en escaperooms, in samenwerking met partijen als IVN Oss, Stichting Landschapsbeheer Oss en Natuurcentrum De Elzenhoek. Educatieve activiteiten mogen in ieder geval geen concurrerentie opleveren met activiteiten die deze partijen aanbieden.

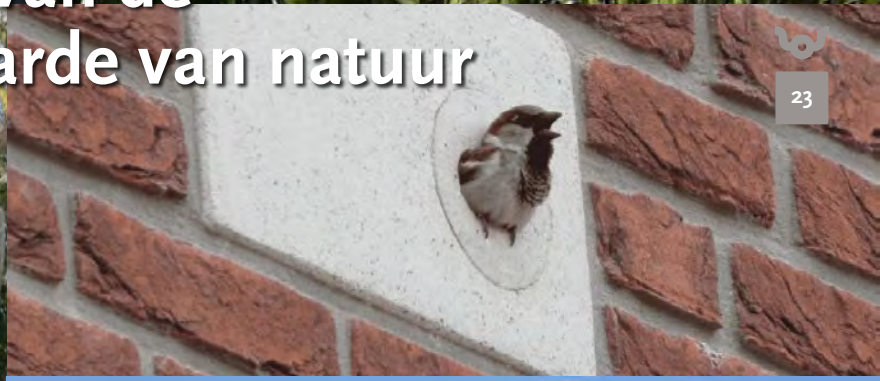

Ontwikkeling van de (belevings)waarde van natuur

Ontwikkeldoel 3. Energieneutraal en duurzaam gebruik van materialen

Het doel van de gemeente Oss is om in 2050 een groene, energieneutrale en gezonde gemeente te zijn waar het goed leven en werken is. We hanteren daarbij de drie pijlers 'people', 'planet' en 'profit' die in balans moeten zijn.

Oss wil graag de overstap maken naar een duurzame energiehuishouding. Dat betekent het beperken van energiegebruik en de opwek van energie met duurzame bronnen. Ook de overstap naar een circulaire samenleving waar materialen worden hergebruikt draagt bij aan een duurzame samenleving. Dit doen we samen met partners en de samenleving. Elke bijdrage is er één.

Bij ontwikkelingen rondom de Geffense Plas zien we de volgende aandachtspunten en mogelijkheden om bij te dragen aan een duurzame en circulaire samenleving:

- Duurzame energie. Wie zien graag een plan dat bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelen van de gemeente Oss. Bijvoorbeeld door zo min mogelijk energie te gebruiken en te voorzien in de eigen energiebehoefte door duurzame energie op te wekken. We zien hiervoor graag een goede onderbouwing hiervan in de plannen terug.
- (Her)gebruik van duurzame materialen: We zien graag dat duurzame materialen worden gebruikt, bijvoorbeeld voor klimtoestellen of bankjes en dat (bouw)materialen worden hergebruikt bij eventuele sloop/nieuwbouw.

Energieneutraal en duurzaam gebruik van materialen

Referentiebeeld: House of Bird Diemerbos

Ontwikkeldoel 4. Bijdrage aan de lokale economie en werkgelegenheid

Het doel van de gemeente Oss is om in 2050 een groene, energieneutrale en gezonde gemeente te zijn waar het goed leven en werken is. We hanteren daarbij de drie pijlers ‘people’, ‘planet’ en ‘profit’ die in balans moeten zijn.

Aan de ‘profit’ kant zien we graag dat ontwikkelingen rondom de Geffense Plas een bijdrage leveren aan het stimuleren van de lokale economie en lokale werkgelegenheid. De locatie is uniek in de omgeving van Oss. We zien hier dan ook een unieke kans voor een exploitant om de meerwaarde van deze plek te benutten en zo bij te dragen aan verbreding van de lokale economie en werkgelegenheid.

We zien de volgende mogelijkheden en aandachtspunten om met exploitatie van de Geffense Plas bij te dragen aan de lokale economie:

- Het creëren van lokale werkgelegenheid in het algemeen.
- Het bieden van interessante leer- en werkplekken specifiek voor jongeren uit de omgeving.
- Het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het inkopen van producten en diensten bij lokale aanbieders in en rondom Oss.

Referentiebeeld: Bomenpark Heesch

Bijdrage aan lokale economie en werkgelegenheid

Ontwikkeldoel 5. Stimuleren van een gezonde levensstijl en leefomgeving

Het doel van de gemeente Oss is om in 2050 een groene, energieneutrale en gezonde gemeente te zijn waar het goed leven en werken is. We hanteren daarbij de drie pijlers 'people', 'planet' en 'profit' die in balans moeten zijn.

Een onderdeel hiervan is dat we graag willen dat mensen worden gestimuleerd in een gezonde levensstijl en in een gezonde leefomgeving kunnen wonen, werk en recreëren. Met nieuwe ontwikkelingen aan de Geffense Plas ontstaat een kans een bijdrage aan te leveren.

We zien de volgende mogelijkheden voor het stimuleren van gezond gedrag en een gezonde omgeving:

- Het aanbieden van gezonde voeding, of in ieder geval de mogelijkheid om een gezonde keuze te maken bij het bestellen van een hapje of drankje.
- Gezonde voeding zou wellicht ook gecombineerd kunnen worden met eigen lokale voedselproductie zoals een moestuin of het afnemen van streekproducten bij lokale boeren en fruittelers. Hier ontstaan ook koppelkansen met natuureducatie en natuurbeleving. Mogelijk is ook een samenwerking met de nabijgelegen landerij Van Tosse kansrijk om hier invulling aan te geven.
- Het aanbieden van mogelijkheden om te sporten en te bewegen. Denk aan een hardloopparcours, fitness in de buitenlucht of yogalessen.
- Het stimuleren van het gebruik van de fiets om de plas te bereiken. Dit kan door de voorzieningen voor fietsers zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Voldoende stallingsplaatsen, ruimte voor bakfietsen, toezicht, veilige routes, laadpalen etc.
- Voldoende schaduwplekken (bijvoorbeeld op het parkeerterrein en de ligweides) zodat de plas ook een rol kan blijven spelen als een openbare koele plek in tijden van extreme hitte. Het huidige parkeerterrein met de vele bomen is een goed voorbeeld.

Stimuleren van een gezonde levensstijl en leefomgeving

4 Ruimtelijke mogelijkheden

In het vorige hoofdstuk hebben we de kern- en ontwikkeldoelen toegelicht die we hanteren bij toekomstige ontwikkeling van de Geffense Plas. In dit hoofdstuk gaan we in op de ruimtelijke mogelijkheden voor exploitatie aan en rondom de plas.

Hoofdopzet

We gaan uit van de bestaande hoofdopzet. Dat betekent de entree op dezelfde plek als nu. Het parkeerterrein zou (deels) op een andere locatie gesitueerd kunnen worden als deze maar vanaf het Gielekespad bereik blijft en de capaciteit voldoende blijft voor de functies die er zijn (zwemplas, recreatieve poort, verenigingen).

Bestaande verenigingen (fietscross en reddingsbrigade) behouden het recht om gebruik te maken van het parkeerterrein. De fietscross behoudt ook het recht van overpad. De duikvereniging behoudt het recht om onbeperkt in de Geffense Plas te duiken. Op de bodem van de plas is een parcours door hen uitgezet. Dit parcours moet in stand blijven.

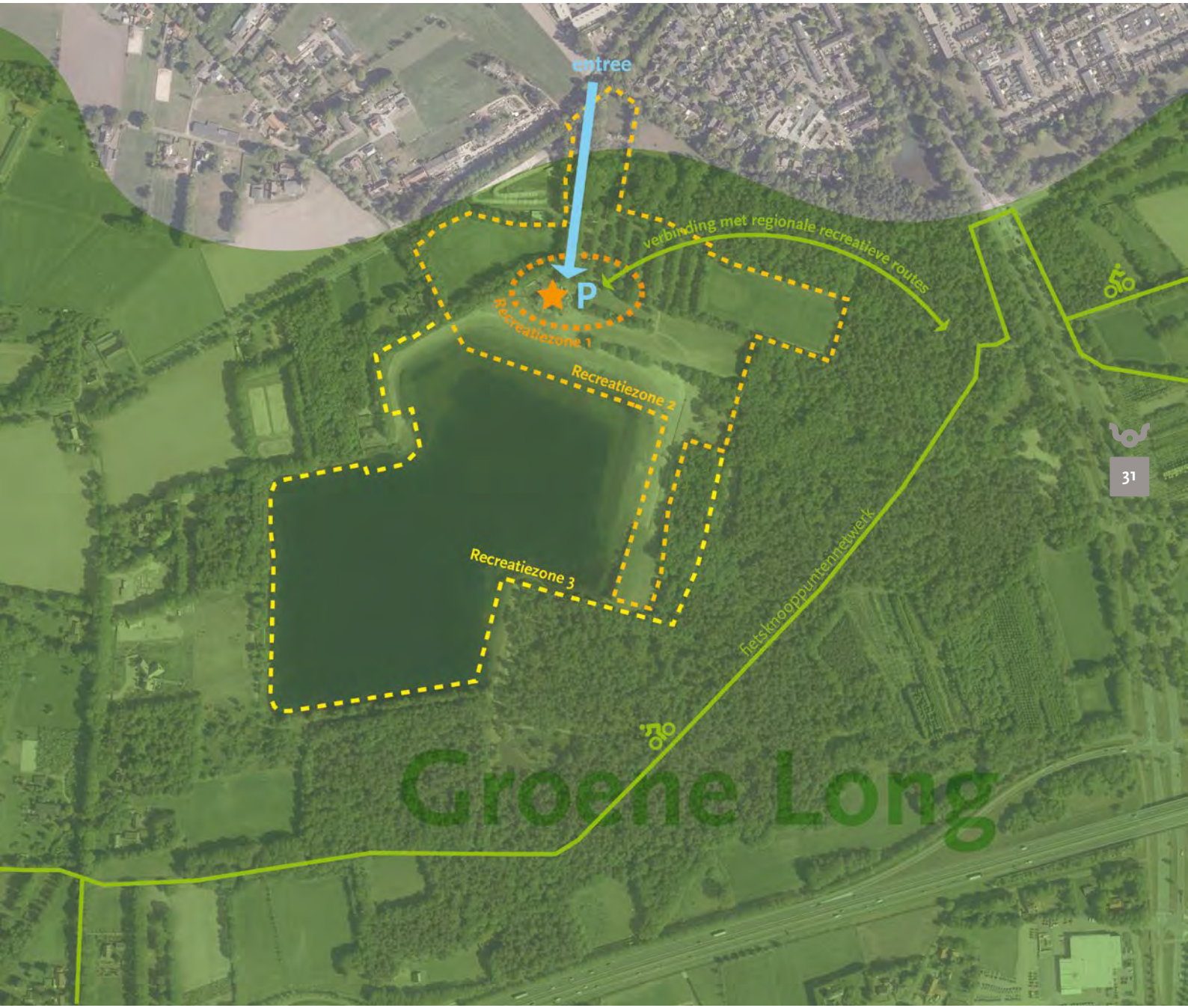
Zonering recreatie

Daarnaast gaan we ervan uit dat de recreatie, net als in de huidige situatie, wordt geconcentreerd aan de noord- en oostzijde en dat het naar het zuiden en westen rustiger wordt en de natuur meer de ruimte krijgt.

Voor het exploitatiegebied voorzien we drie zones met verschillende intensiteit en recreatiemogelijkheden:

- Recreatiezone 1: het levendige gebied met de entree en hoofdgebouw van de horeca
- Recreatiezone 2: intensieve recreatie in het gebied rondom het hoofdgebouw
- Recreatiezone 3: extensieve recreatie op en aan de plas.

Hierna zullen we per zone aangeven welke recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden we zien.

entree
P
verbinding met regionale recreatieve routes
Recreatiezone 1
Recreatiezone 2
Recreatiezone 3
fietsknooppuntennetwerk
Groene Long

Recreatiezone 1. Het levendige gebied met de entree en het hoofdgebouw

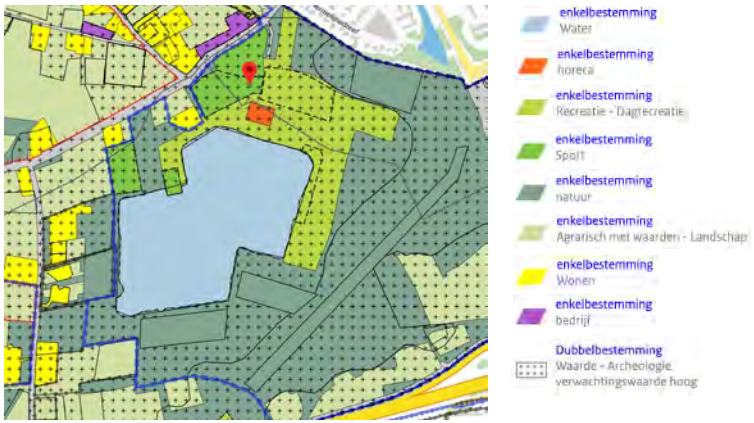
Recreatiezone 1 is het gebied waar het druk en levendig is en waar de bebouwing is gesitueerd. Hier komen mensen samen en ontmoeten elkaar in een ontspannen maar levendige setting met een prachtig uitzicht. Door hier de drukte en bebouwing te concentreren zorgen we dat in de rest van het gebied zoveel mogelijk ruimte is voor het behoud en ontwikkeling van natuur en landschap.

We hebben de voorkeur voor een duidelijk hoofdgebouw waar de verschillende functies in onder gebracht kunnen worden. We denken aan een centraal multifunctioneel gebouw waar horeca, educatie- en ontmoetingsruimte, sanitaire voorzieningen, uitgiftepunt van verhuur gevestigd zijn. Ook de reddingsbrigade moet op een goede manier gefaciliteerd worden. Verder zien we mogelijkheden voor kleinschalige overnachtingsmogelijkheden in het hoofdgebouw (denk aan een kleinschalig boetiekhotel van circa 3 tot 30 kamers). Overnachtingsmogelijkheden blijven beperkt en ondergeschikt aan de hoofdfunctie als zwemplas en recreatieve poort.

We denken aan een paviljoenachtig gebouw. Belangrijk vinden wij dat de bebouwing bij de natuurlijke omgeving en het landschap past. Hierbij hoort natuurinclusief (ver)bouwen, maar ook een natuurlijke uitstraling. Het gebouw moet onderdeel uitmaken van het landschap waar het in ligt. We zien graag dat de bos- en de plassfeer benadrukt worden. We vinden het gebruik van duurzame materialen belangrijk. Het ligt voor de hand om hout te gebruiken voor het gebouw en (speel)voorzieningen. Het toegepaste hout is bij voorkeur afkomstig uit duurzaam beheerde bossen en is gecertificeerd volgens een TPAS als duurzaam beoordeelde bosbeheersysteem.

We willen graag een creatief ontworpen recreatieve poort. Dit geldt zowel voor het totaalconcept als de afzonderlijke voorzieningen. Alles op maat voor deze specifieke plek. Als het de kwaliteit ten goede komt, dan staan wij open voor eventuele bestemmingsplanwijziging. De kosten voor hiervoor zijn voor de exploitant.

Referentiebeeld: De IJzeren Man Vught

Referentiebeeld: Bomenpark Heesch

Referentiebeeld: Reuselhoeve Moergestel

Referentiebeeld: Helden van Kien Sint-Oedenrode

Referentiebeeld: Paviljoen de Posbank Rheden

Recreatiezone 2. Intensieve recreatie in het gebied rondom het hoofdgebouw

De zone aan de noord- en oostzijde van de plas is het gebied voor intensieve vormen van recreatie en ontmoeting. Dit gebied bestaat uit het noordelijke, het huidige parkeerterrein, de twee grasvelden aan de west- en oostzijde en een smalle strook langs het oostelijke strand.

Dit gebiedt maakt geen onderdeel uit van Natuurnetwerk Brabant. Het is wat ons betreft het gebied voor intensieve vormen van recreatie op het land en aan het water. Denk aan evenementen en permanente of tijdelijke voorzieningen voor sport, spel en recreatie.

Ook is hier beperkt en kleinschalig overnachten denkbaar. Dat zouden enkele tijdelijke/verplaatsbare of permanente bouwwerken kunnen zijn afhankelijk van de schaal en uitstraling. Denk aan safaritenten, pipowagens of (boom)hutten. Het is niet de bedoeling dat hier een bungalowpark ontstaat, alleen beperkt kleinschalig overnachten in enkele verrassende en/of avontuurlijke accommodaties die passen bij de natuurlijke omgeving en ondergeschikt blijven aan de hoofdfunctie als zwemplas en recreatieve poort.

Ook is in dit gebied bijvoorbeeld natuurontwikkeling in combinatie met recreatie mogelijk (klimbos, moestuin, voedselbos etc.). Het strand en omgeving biedt ruimte voor voorzieningen om te sporten, spelen en recreëren en eventueel voor kunst- of cultuurprojecten op en aan het water.

De kosten voor eventuele bestemmingsplanwijziging, om bepaalde vormen van recreatie mogelijk te maken zijn voor de exploitant.

Recreatiezone 3. Extensieve recreatie op en aan de plas

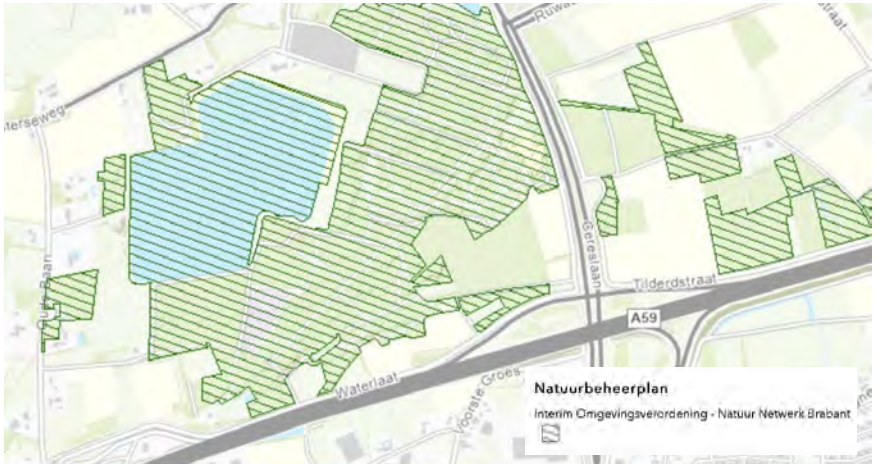
De derde recreatiezone bestaat vooral uit de plas zelf en een beperkt aantal delen van de strandjes en omliggend bos. Deze zone maakt bijna geheel onderdeel uit van Natuurnetwerk Brabant, dat betekent dat de recreatieve mogelijkheden hier beperkt zijn. Het gaat om extensieve vormen van ontspanning en recreatie.

De plas zelf kan gebruikt worden voor ongemotoriseerde vormen van waterrecreatie. Je kunt denken aan suppen, kanoen, roeien, varen, zwemmen, waterfietsen etc. Als het maar op eigen kracht is. Voor gemotoriseerde vormen van waterrecreatie (jetski, waterskie etc.) hebben we de Maas waar dat mogelijk is. De duikvereniging houdt vrij en onbeperkt toegang tot de plas. Op de bodem van de Geffense Plas bevindt zich een parcours dat door hen is uitgezet.

De strandjes en aangrenzende delen die in deze zone vallen zijn bedoeld voor extensieve vormen van recreatie zonder voorzieningen. Denk aan zonnen, spelen, sporten, yogalessen in een rustige natuurlijke setting. De zuidelijke en westelijke oevers zijn bedoeld voor natuur. Hier bevindt zich onder andere de oeverzwaluwenwand. Daar is geen recreatie mogelijk.

Omdat deze zone onderdeel uitmaakt van Natuurnetwerk Brabant is bij nieuwe ontwikkelingen afstemming met de provincie nodig.

5 Beoordelingsmodel

Als gemeente zien we grote potenties om de Geffense Plas te ontwikkelen tot aantrekkelijke groene recreatieve poort van regionaal formaat. We zijn op zoek naar een exploitant die hier samen met ons verder invulling aan gaat geven. Met deze ambitienota willen we marktpartijen uitdagen en inspireren om met passende plannen te komen.

De beoordeling van plannen vindt plaats aan de hand van de volgende vier kwalitatieve criteria (zie gunningsleidraad):.

- Financiële haalbaarheid (10%)
- Ontwikkelingsplan (50 %)
- Plan van aanpak met planning (20%)
- Kansen en risico's (20%)

De doelen die in hoofdstuk 3 zijn beschreven, hanteren we als criteria om ingediende plannen op het criterium 'Ontwikkelingsplan' te beoordelen. We maken daarin onderscheid in de drie kerndoelen en vijf ontwikkeldoelen.

De kerndoelen volgen uit beleidskeuzes van de gemeente Oss over toekomstige ontwikkeling van de plas. Deze staan centraal en wegen twee keer mee in de beoordeling. Daarnaast moet hoe dan ook aan deze doelen voldaan worden. Alleen plannen die op deze doelen een voldoende scoren worden meegenomen in de beoordeling. De ontwikkeldoelen vinden we ook belangrijk bij ontwikkelingen rondom de plas. We zien graag dat inschrijvingen daar een bijdrage aan leveren. Hier kunnen plannen extra punten op scoren. Op het ontwikkeldoel 'aantrekkelijke evenementenlocatie' moet, net als de kerndoelen, minimaal een 6 gescoord worden (= voldoen aan locatieprofiel).

Door de beoordelingscommissie zullen de inschrijvingen op deze verschillende criteria worden beoordeeld. Vervolgens zal de beoordelingscommissie in consensus de scores per subcriterium bepalen. De som van de scores leidt tot de totale score berekend voor kwaliteit.

Inschrijvingen kunnen op elk doel een score halen van 2 tot 10. De scores zijn als volgt:

- 2 punt = niet overtuigend dat de vereiste kwaliteit geleverd zal worden
- 4 punten = matig overtuigend dat de vereiste kwaliteit geleverd zal worden
- 6 punten = voldoende overtuigend dat de vereiste kwaliteit geleverd zal worden
- 8 punten = goed overtuigend dat de vereiste kwaliteit geleverd zal worden
- 10 punten = uitstekend overtuigend dat de vereiste kwaliteit geleverd zal worden

In nevenstaande tabel is het beoordelingsmodel schematisch weergegeven.

		Score per criterium 'ontwikkelingsplan'					Weging	Totaal
		2	4	6	8	10		
Kerndoelen	Breed toegankelijke en bruisende zwemlocatie	score moet minimaal voldoende zijn					2x	
	Ontwikkeling tot regionale recreatieve poort						2x	
	Een goede waterkwaliteit en een schoon terrein						2x	
Ontwikkeldoelen	Aantrekkelijke evenementenlocatie						1x	
	Ontwikkeling van de (belevings)waarde van natuur						1x	
	Energieneutraal en duurzaam gebruik van materialen						1x	
	Bijdrage aan de lokale economie en werkgelegenheid						1x	
	Stimuleren van een gezonde levensstijl en leefomgeving						1x	
Totaal								

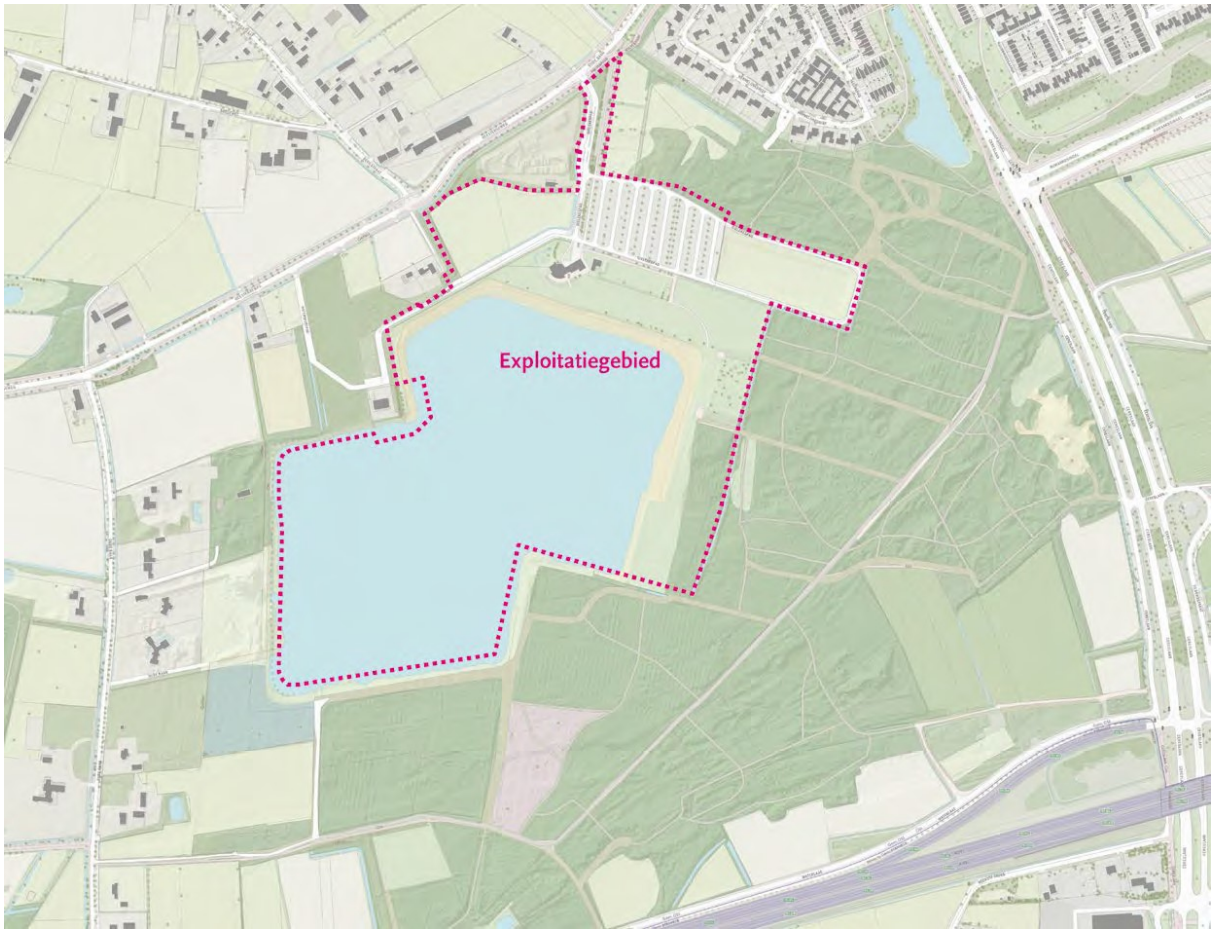
LOS stadomland B.V.

Nieuwe Linie 1-3, 5264 PJ Vught
Telefoon: 073 - 7113770

info@losstadomland.nl
www.losstadomland.nl

Ambitienota | **Geffense Plas Oss**

Bijlage 2: Exploitatiegebied

REDDINGSBRIGADE
Oss

Memo

Aan : Gemeente Oss
Van : Reddingsbrigade Oss
Onderwerp : Kaders toezichthouden Geffense Plas nieuwe exploitant
Datum : 19 april 2022

Introductie
Dit document is opgesteld door Reddingsbrigade Oss t.b.v. de gebiedsontwikkeling op de Geffense Plas en daarbij de wensen en kaders voor toekomstige samenwerking met gemeente / exploitant. Dit document bevat o.a. de volgende punten.

- Wensen en veranderingen t.b.v. de invulling van het nieuwe contract
- Omschrijving Toezichtpost en te water laten boot
- Benoemen van mogelijke verbeteringen in het kader van veiligheid van de recreant

Verantwoordelijkheden exploitant, onder meer:

- Optreden bij conflicten, dit valt buiten het takenpakket van de Reddingsbrigade en valt onder de verantwoording van de exploitant.
- Exploitant is verantwoordelijk voor de verzorging van de aanwezige leden van het operationele team van de Reddingsbrigade.
    - Drinken: Koffie/thee water, frisdrank voor gedurende de dag
    - Eten: Lunch voor overdag EN avond eten indien er bewaakt wordt tot 19.00 uur.

Samenwerkingsovereenkomst

De Reddingsbrigade draagt zorgt voor:

- het opleiden van de bewakingsploeg
- het inroosteren van deze ploeg tijdens het seizoen.

De Reddingsbrigade is verantwoordelijk voor:

- voldoende materiaal/materieel (behoudens Gator, tenzij nader overeen te komen).
- onderhoud van materialen
- schoonhouden toezichtspost.
- betaling vrijwilligersvergoeding van de Lifeguards

De Reddingsbrigade staat open voor de mogelijkheid tot verkennen om enkelen mensen vast in dienst te laten komen.

Betaling

- Betaling in minimaal 2 termijnen (1e deel voor start seizoen)
- Te betalen totale jaarlijkse vergoeding, voor nu globaal opgesteld, deze dient nader uitgewerkt/overeengekomen te worden:
    - Aanschaf en onderhoud kleine materialen, brandstof tijdens seizoen: € 2000,-
    - Spaarprincipe tbv groot materieel: € 3500
    - Opleidingen en herhalingen lifeguard / ehbo; € 2500,-
    - Vergoeding bewakingsploeg: € 5000,- (mede afhankelijk van wijze inzet)

► Reddingsbrigade Oss ► Postbus 828 ► 5340 AV Oss ► +31 (0)6 – 43 38 40 00
► www.reddingsbrigadeoss.nl ► info@reddingsbrigadeoss.nl
► Rabobank: NL 06 RABO 01404 25004

REDDINGSBRIGADE
Oss

Te water laten boot
In het verleden werd de boot op de trailer handmatig, al 'ploegend' door los zand, te water gelaten. Qua Arbo is dit niet meer acceptabel, doel is dan ook een veilige en Arbo-correcte wijze van het te water laten van de boot mogelijk te maken. Hiervoor de volgende uitgangspunten:

- De waterrand moet goed benaderbaar zijn en niet door soms losgeploegd zand en kuilen; optioneel 'looppad' verharden
- Er dient een Gator o.i.d. aanwezig te zijn om de boot te water te laten / er uit te halen. Hier beschikt de RBO niet over. Mogelijk kan deze in bruikleen gegeven worden, of voorziet de exploitant zelf in een wijze, zodat de boot te water gelaten kan worden.

Toezichtspost
Er dient, in ieder geval tijdens het zwemseizoen, een Toezichtspost aanwezig te zijn. Deze dient te voldoen aan de eisen die de wetgeving (oa. ARBO) stelt. Deze ruimtes hebben als doel de Reddingsbrigade hun werkzaamheden van het toezichthouden mogelijk te maken.

Wanneer deze ruimtes het hele jaar rond door de reddingsbrigade te gebruiken zouden zijn, zouden deze ruimten ondersteunend aan overige verenigingsactiviteiten, zoals training van het Oceamteam (lifesaving sport) en opleiding tot Lifeguard (onder andere benodigd om toezicht te houden) kunnen zijn. Dit in overleg met nieuwe exploitant.

Ruimtes en faciliteiten welke aanwezig dienen te zijn:

- Separate EHBO ruimte ivm hygiëne en privacy; (warm) stromend water aanwezig
- Toiletvoorziening; aantal conform ARBO
- Kleedruimte; inclusief doucheruimte met warmwater
- Verblijfsruimte; inclusief keukenblok
- Opslagruimte:
    - Stalling boot
    - Stalling Gator oid (als in beheer RBO)
    - Rescueboard's
    - Diverse overige materialen (pakken, reddingsvesten etc)
- Veranda / Uitkijk

Locatie; Huidige locatie, dan wel in overleg bij herinrichting van gebouwen op terrein.

De afgelopen jaren worden toezicht posten samengesteld uit units als semipermanente bebouwing. Bovenstaande is naar onze inschatting te realiseren in 3 units van 3x6 of 3x8 en 2 losse containers tbv de opslag. Opstelling van de units; 3 gekoppeld naast elkaar, danwel 2 naast elkaar en verblijfsruimte bovenop ivm uitzicht.

Bewakingsseizoen

- Seizoen loopt van 15 mei t/m 15 september.
- Enkel aanwezig op de dagen dat er strandbezoek is (vanaf minimaal 100 recreanten).
- In het Voor- en Na-seizoen: Zaterdagen en Zondagen van 10.00/12.00 – 18.00 uur
- Hoofdseizoen (6 weken zomervakantie): Elke dag van 10.00/12.00 – 18.00 uur
- Aanvangstijden en minimaal strandbezoek etc af te stemmen met exploitant
- Minimaal 2 personen aanwezig waarvan minimaal 1 met EHBO aanwezig op de toezichtspost. Bij mooi weer opschalen. Opschaalplan nader af te stemmen met de exploitant, afhankelijk van activiteiten, gebiedsontwikkeling etc. (zie mede volgende bullit).
- Bemensing is ook afhankelijk hoe de exploitant het gebied wil gaan uitbaten. Bij bepaalde activiteiten is meer/continu aanwezigheid wellicht een wens, oftewel ook hier is een nadere afstemming benodigd.

► Reddingsbrigade Oss ► Postbus 828 ► 5340 AV Oss ► +31 (0)6 – 43 38 40 00
► www.reddingsbrigadeoss.nl ► info@reddingsbrigadeoss.nl
► Rabobank: NL 06 RABO 01404 25004

Veiligheid

- Er dienen voldoende lijnen in het water aanwezig te zijn die aangeven waar het diep wordt (landelijke eis), dit op het gehele recreatieve gedeelte.
- De bodem moet nagekeken worden op diepen gaten/sleuven rondom de zandbanken die op de bodem aanwezig zijn net achter de drijflijnen. Als iemand van een zandbank af stapt kan hij zomaar ineens diep wegzakken.
- De houten damwand moet nagekeken worden / alternatief voor verzonnen worden, deze is op veel locaties in slechte staat.
- In de zomer zitten er eikenprocessierupsen in de grote bomen naast de damwanden.
- Er dienen goede informatieborden te komen over de plas voor recreanten (preventie), ook in verschillende talen zoals in het Pools
- Controle op aanwezige speeltoestellen
- Toevoegingen op het terrein, zeker water gerelateerd, samen bespreken om risicoprofiel vast te stellen

Bijlage 5:

voorbeelden van evenementen op/rondom Geffense Plas
van de afgelopen jaren

Carbootsale
Honden meeting
AV Oss Cross / hardloop
Scholen introductie/sportdag
TTC fietstocht

Bij het organiseren van evenementen moet rekening gehouden worden met de voorwaarden, zoals opgenomen in het locatieprofiel (zie bijlage 6).

Pilot locatieprofiel Geffense Plas

Tijdelijk locatieprofiel geldig tot 30-09-2022.

Maximaal gebruik en geluid

Onderwerp	**Evenement categorie**		
	1[1]	2[2]	3[3]
Maximaal aantal gelijktijdige bezoekers	250	2.500	15.000
Maximaal aantal evenementen per jaar	onbeperkt[4][5]	2	1
Maximaal aantal evenementdagen per jaar	onbeperkt	4	2
Maximale duur van een evenement in dagen	1	2	2
Maximale geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde gevel toegestaan tussen 09:00 en 23:00 uur[6][7][8][9]	Geen versterkt geluid	65 dB(A)	75 dB(A)
Maximale geluidsbelasting gemeten op de Front of House	Geen versterkt geluid	n.v.t.	103 dB(A) / 116 dB(C)[10]
Maximaal aantal geluidsdagen per jaar	0	4	2
Maximaal aantal geluidsdagen per evenement	0	2	2

- Organisatoren van catergorie 3 evenementen zijn verplicht, gekijktijdig aan de vergunningaanvraag, een geluidsplan aan te leveren waarin ten minste de volgende punten aan bod komen:
  - De organsatie geeft duidelijk aan dat gebruik van welke techniek gebruik gemaakt wordt en maakt hierrbij gebruik van de Best Beschikbare Techniek (BBT).
  - De organisatie maakt aannemelijk dat aan de geldende geluidsnormen kan worden voldaan.
  - De organisatie beschrijft hoe, waar en hoe vaak metingen worden uitgevoerd.

[1] Categorie 1 evenementen: evenementen op grond van de APV zonder versterkte muziek en/of spreekinstallaties, zoals een straatspeeldag of een buurtbarbecue, met de daarbij behorende (tijdelijk gebouwde) voorzieningen ten behoeve van het evenement.
[2] Categorie 2 evenementen: een evenement met straat- en/of achtergrondmuziek en spreekinstallaties, zoals een hardloopwedstrijd, een rommelmarkt of een fashionweekend, met de daarbij behorende (tijdelijk gebouwde) voorzieningen ten behoeve van het evenement.
[3] Categorie 3 evenementen: een evenement met versterkte (live)muziek en spreekinstallaties, zoals een concert, tentfeest, festival of kermis, met de daarbij behorende (tijdelijk gebouwde) voorzieningen ten behoeve van het evenement.
[4] Maximaal aantal carbootsales is vastgesteld op 8 per kalenderjaar.
[5] Het terrein moet bij categorie 1 evenementen toegankelijk blijven voor reguliere bezoekers van de Geffense Plas, denk hierbij aan badgasten en recreanten in de bossen. Het eventueel af te sluiten evenemententerrein wordt in oppervlakte tot een minimum beperkt.
[6] Op zondag staan wij alleen muziekgeluid na 13:00 uur toe.
[7] Op- en afbouw van het evenement is alleen toegestaan tussen 07:00 uur en 19:00 uur.
[8] Sound- en lichtcheck mogen maximaal 1 uur bedragen op de dag voorafgaand aan het evenement of op de dag van het evenement.
[9] Evenementen in categorie 3 zijn verplicht op een door de gemeente aangewezen locatie een continugeluidmeter te plaatsen die online en in real time door de gemeente en belanghebbenden in real time uitgelezen kan worden. Op basis van beschikbaarheid kan de gemeente hierin voorzien.
[10] Evenementen in het geluidsspectrum Ultra Bas (Muziekstijl Hardstyle en soortgelijk) zijn expliciet niet toegestaan.

- Contactgegevens van de verantwoordelijke voor geluid voor zowel omwonenden als gemeente.

Bij niet tijdig of volledig aanleveren van een geluidsplan wordt de aanvraag buiten behandeling gesteld.

Openbare orde en veiligheid

- Inschakelen van Reddingsbrigade Oss voor activiteiten op en rond het water is verplicht.
- Organisatoren van categorie 3 evenementen zijn verplicht een volledig veiligheidsplan, inclusief inzetschema in te dienen.
- Organisatoren van categorie 3 evenementen zijn verplicht een verkeer- en parkeerplan in te dienen.

Ecologie

- Organisatoren van categorie 3 evenementen laten een Quick Scan Flora en Fauna uitvoeren door een bij Netwerk Groene Bureaus aangesloten adviesbureau.
- Organisator voert voor ieder evenement een controle uit op de burchten van dassen en op broedende vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermd nest). Op basis van de resultaten neemt organisator de nodige maatregelen om overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen.
- Organisator voert een berekening uit van de stikstofuitstoot en de neerslag van stikstof.
- Het aanschijnen van bomen en bossages is niet toeggestaan.

Overige

- Organisatoren van categorie 3 evenementen zijn verplicht om boven de reguliere indieningsvereisten een afvalplan in te dienen. In dit plan dient duidelijk te worden hoe het evenemententerrein en de omliggende gebieden schoon worden opgeleverd.

KAD.GEM. OSS
sectie L

N

plm 136.820 m2

Geffense Plas

getekend:	A.Nijweide	KAD.GEGEVENS	opmerkingen
datum:	20-01-2022	KAD.GEM.	Oss
		SECTIE	L
		PERC.NR.	(2686 & 4170)ged
		GROOTTE	plm 136.820 m2
		COMPLEX	Geffense Plas

GEMEENTE Oss

SITUATIETEKENING BETREFFENDE BEHEER GEFFENSE PLAS

PERCEEL GELEGEN AAN Gielekespad 10

SCHAAL 1 : 5000 IBOR VS tek.nr. VR 62805-9A-0053

KAD.GEM. OSS
sectie L

N

plm 136.820 m2

openbaar pad

solitair bomen

getekend: A.Nijweide	KAD.GEGEVENS	opmerkingen
datum: 20-01-2022	KAD.GEM. Oss	
GEMEENTE OSS	SECTIE L	
	PERC.NR. (2686 & 4170)ged	
	GROOTTE plm 136.820 m2	
	COMPLEX Geffense Plas	

SITUATIETEKENING BETREFFENDE BEHEER GEFFENSE PLAS

PERCEEL GELEGEN AAN Gielekespad 10

SCHAAL 1 : 5000	IBOR VS	tek.nr. VR 62805-9A-0053

De toekomst van de Geffense Plas

De mening van het digitale burgerpanel Oss

Gemeente Oss

Juni 2022

Team Onderzoek en Statistiek

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Samenvatting 4

Resultaten 5

Bent u afgelopen 3 jaar wel eens bij de Geffense Plas geweest? 6

Wat is de reden dat u de Geffense Plas niet heeft bezocht afgelopen 3 jaar? 7

Als u denkt aan de Geffense Plas, zoals het nu is, wat komt dan als eerste bij u op? 8

Wat is meestal de reden van uw bezoek aan de Geffense Plas? 9

Met wie bezocht u meestal de Geffense Plas? 10

Wanneer bezoekt u vooral de Geffense Plas? 11

Als u de Geffense Plas bezoekt, hoe gaat u er dan meestal heen? 12

Welke 2 punten vindt u nu vooral goed aan de Geffense Plas? 13

Welke 2 punten vindt u nu vooral niet goed aan de Geffense Plas? 14

Als u denkt aan de toekomst van de Geffense Plas. Wat zou er dan volgens u moeten veranderen? Wat moet er aanwezig zijn of juist niet aanwezig zijn? Welke tips heeft u voor de toekomstige eigenaar? 15

De Geffense Plas is en blijft een recreatieplek om te zwemmen en te zonnen. In hoeverre vindt u de volgende zaken belangrijk voor de toekomst? 16

Voor het gebruik van de Geffense Plas moet, in het zwemseizoen, entree* betaald worden. Door entree te betalen, krijgt u toegang tot de zwemplas, ligweide en strand. Voor welke voorzieningen bent u in de toekomst bereid extra te betalen? 17

Wandelen, duiken en zwemmen is nu al mogelijk aan De Geffense Plas. Welke sporten moeten in de toekomst mogelijk gemaakt worden, volgens u? 18

De natuur rondom de Geffense Plas is ook in de toekomst belangrijk. Welke aandachtspunten ziet u? 19

Er zit nu horeca (namelijk een restaurant en snackbar) aan de Geffense Plas. In de toekomst (is de verwachting) zal er ook horeca zijn. Welke horeca gelegenheden aan De Geffense Plas zou u bezoeken? 20

De huidige horecagelegenheid aan De Geffense Plas biedt nu geen overnachtingsmogelijkheid. Als er wel een (kleinschalige) overnachtingsmogelijkheid komt, wat zou dan volgens u passen? 21

Heeft u zelf nog ideeën voor de toekomst van de Geffense Plas? 22

Inleiding

Eind 2021 beëindigde de gemeente Oss de pachtovereenkomst met de toenmalige exploitant van de Geffense Plas. Dit jaar is de Geffense Plas in tijdelijk beheer. Voor volgend jaar gaat de gemeente Oss op zoek naar een nieuwe exploitant. Voor de toekomstige exploitant komt een Ambitienota. Hierin nemen we op wat we voor de ontwikkeling van de Geffense Plas belangrijk vinden.

Om de mening van de inwoners hierin mee te nemen is het digitaal burgerpanel van de gemeente Oss hierover bevraagd. Dit gebeurde in de periode van 19 t/m 30 mei 2022.

Er zijn vragen gesteld over het huidige gebruik van de Geffense Plas en over hoe de toekomst van de Geffense Plas er uit zou moeten zien.

407 mensen hebben de vragenlijst volledig ingevuld. De resultaten worden in dit rapport weergegeven.

Samenvatting

Huidig situatie

De meerderheid (63%) van de respondenten heeft de afgelopen 3 jaar wel eens de Geffense Plas bezocht.

De meeste respondenten gaan naar de Geffense Plas om er te wandelen (65%). 42% gaat er naar toe om in de natuur te zijn. Bij de optie anders namelijk, wordt vooral de kofferbak verkoop / rommelmarkt als reden van bezoek genoemd.

Van degenen die de Geffense Plas *niet* hebben bezocht geeft de meerderheid aan dat het hen niet trekt (52%).

Op de open vraag: als u denkt aan de Geffense Plas, wat komt er dan in u op? Worden vooral negatieve opmerkingen geplaatst. Zoals: vies, rommel, slecht onderhoud, en negatieve reacties over de aanwezige horeca.

De helft van de respondenten bezoekt het hele jaar door de Geffense Plas. De meerderheid gaat samen met familie (62%), en gaan er vooral met de auto naar toe (42%).

Als positieve punten van de Geffense Plas worden vooral de bereikbaarheid (56%) en de natuur (48%) genoemd

De horeca (54%) en het sanitair (35%) worden vooral genoemd als minpunten. Bij de optie: anders namelijk wordt vooral (zwerf)afval en het slechte onderhoud als minpunten genoemd.

Gericht op de toekomst

De kwaliteit van het zwemwater (97%), de bereikbaarheid met de fiets (96%) en de natuur (93%) worden als (hele) belangrijke aspecten gezien voor de toekomst van de Goffense Plas. Muziekevenementen worden het vaakst als (heel) onbelangrijk gezien (50%).

De adviezen voor de toekomstige eigenaar gaan vooral over goede horeca / terras, zorgen dat het er schoon is, goede sanitaire voorzieningen en oog voor de natuur.

Meer dan de helft van de respondenten is bereid om extra te betalen voor sanitaire voorzieningen (douche, WC) (51%). Ook voor veiligheid (toezicht op het zwemgedeelte) is bijna de helft van de respondenten bereid extra te betalen.

Op de vraag welke andere sporten in de toekomst mogelijk gemaakt moeten worden, wordt hardlopen het vaakst genoemd (35%) en daarna (buiten)fitness (33%). 32% van de respondenten vindt dat er geen andere sporten mogelijk gemaakt moeten worden naast wandelen, duiken en zwemmen.

Als het gaat om de natuur vindt de meerderheid van de respondenten dat de Geffense Plas vrij toegankelijk moet blijven voor wandelaars (82%). En dat er extra aandacht moet zijn voor natuurbehoud. (67%)

Qua horeca vindt de meerderheid dat er een plek moet zijn voor snacks zoals friet, smoothie of ijs (65%). Ook veel respondenten (60%) zien graag een restaurant waar men ook ‘s avonds kan dineren.

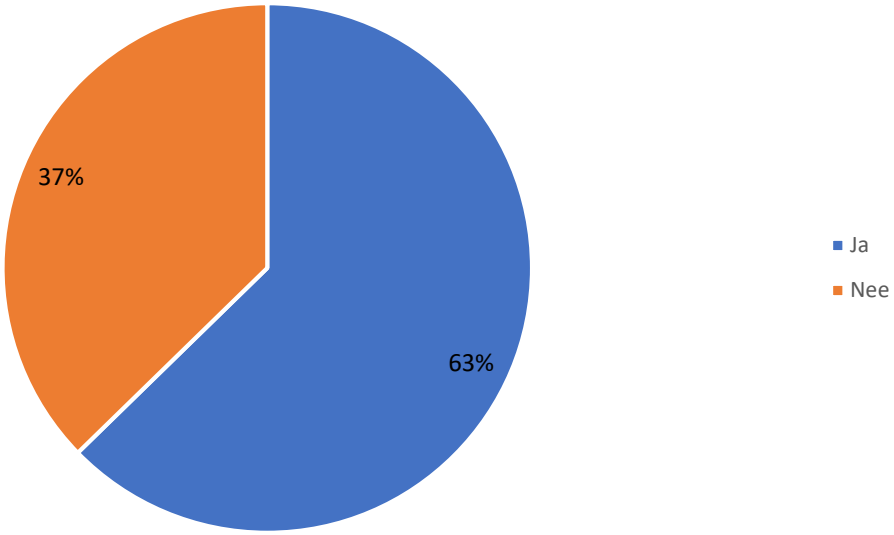
Als goed voorbeeld wordt vaak het bomenpark genoemd.

De meerderheid van de respondenten (52%) wil in de toekomst liever geen overnachtingsmogelijkheid bij de Geffense Plas.

Resultaten

Bent u afgelopen 3 jaar wel eens bij de Geffense Plas geweest?

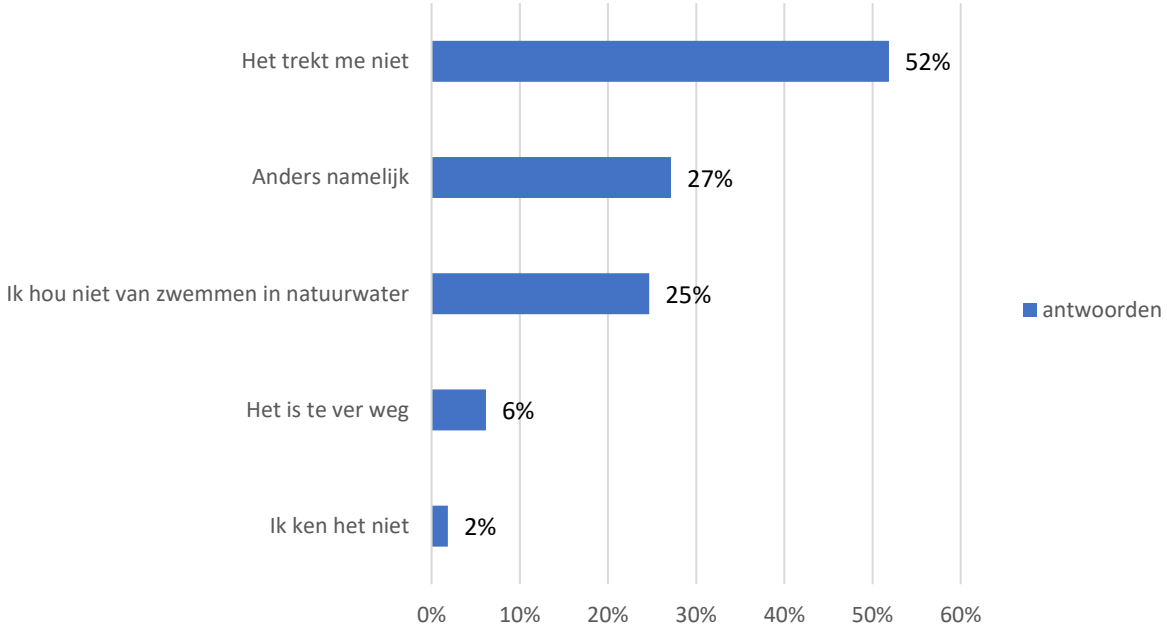
Reacties: 437

De meerderheid van de respondenten (63%) heeft afgelopen 3 jaar wel eens de Geffense Plas bezocht.

Wat is de reden dat u de Geffense Plas niet heeft bezocht afgelopen 3 jaar?

Reacties: 162

Van degenen die de Geffense Plas niet hebben bezocht geeft de meerderheid aan dat het hen niet trekt (52%). De respondenten die anders namelijk hebben ingevuld geven vooral aan dat het er vies en onaantrekkelijk is.

Als u denkt aan de Geffense Plas, zoals het nu is, wat komt dan als eerste bij u op?

Reacties: 262

Op de open vraag: als u denkt aan de Geffense Plas, wat komt er dan in u op? Worden vooral negatieve opmerkingen over de Geffense Geplaatst. Hierbij wordt vooral vies, rommel, slecht onderhoud, en negatieve aspecten over de horeca genoemd.

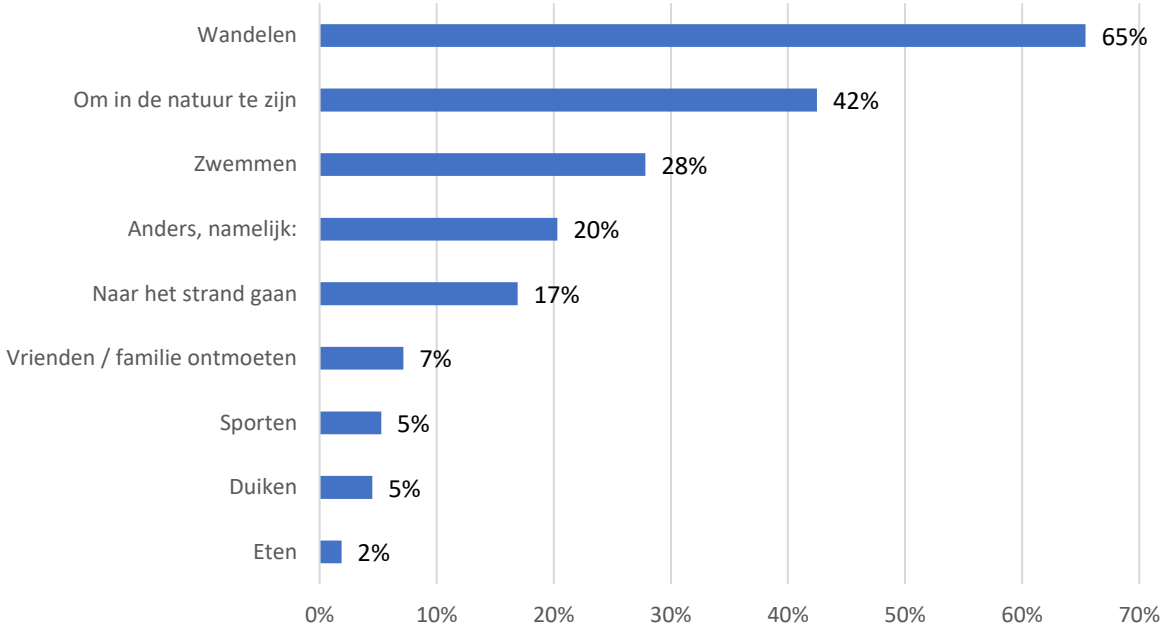
Als positieve aspecten wordt genoemd dat je er fijn kunt wandelen en de omliggende natuur.

In onderstaande woordwolk worden de antwoorden weergegeven.

Wat is meestal de reden van uw bezoek aan de Geffense Plas?

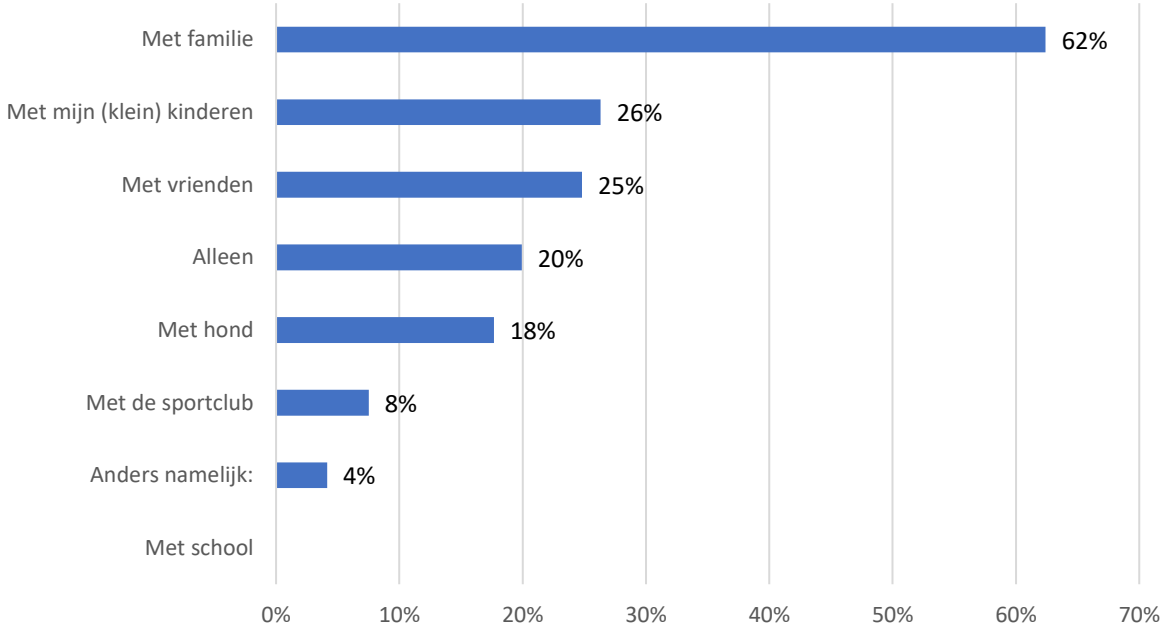
Reacties: 266

De meeste respondenten gaan naar de Geffense Plas om er te wandelen (65%). 42% van de respondenten gaat er naar toe om in de natuur te zijn. Bij de optie anders namelijk, wordt vooral de kofferbak verkoop / rommelmarkt genoemd.

Met wie bezocht u meestal de Geffense Plas?

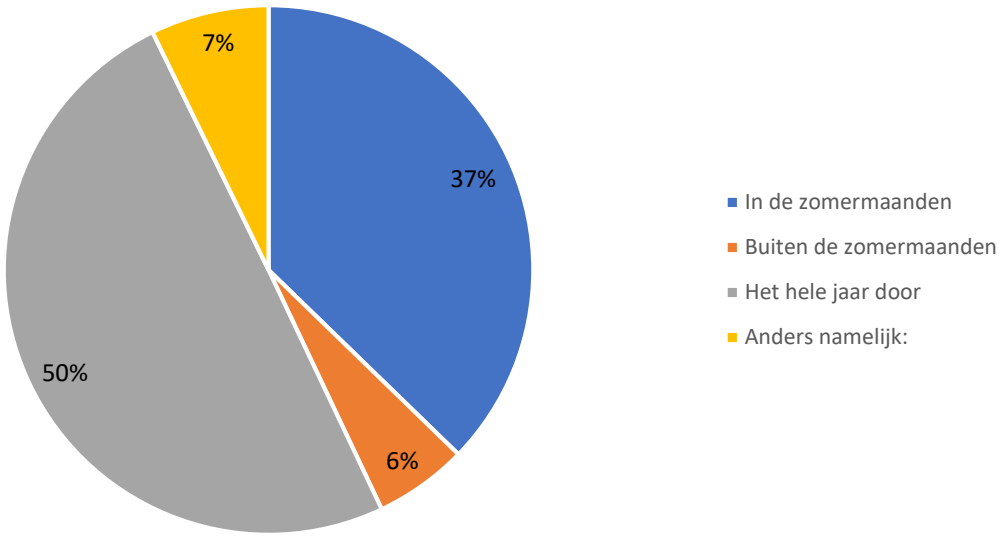
Reacties: 266

Veruit de meeste respondenten gaan met familie naar de Geffense Plas (62%).

Wanneer bezoekt u vooral de Geffense Plas?

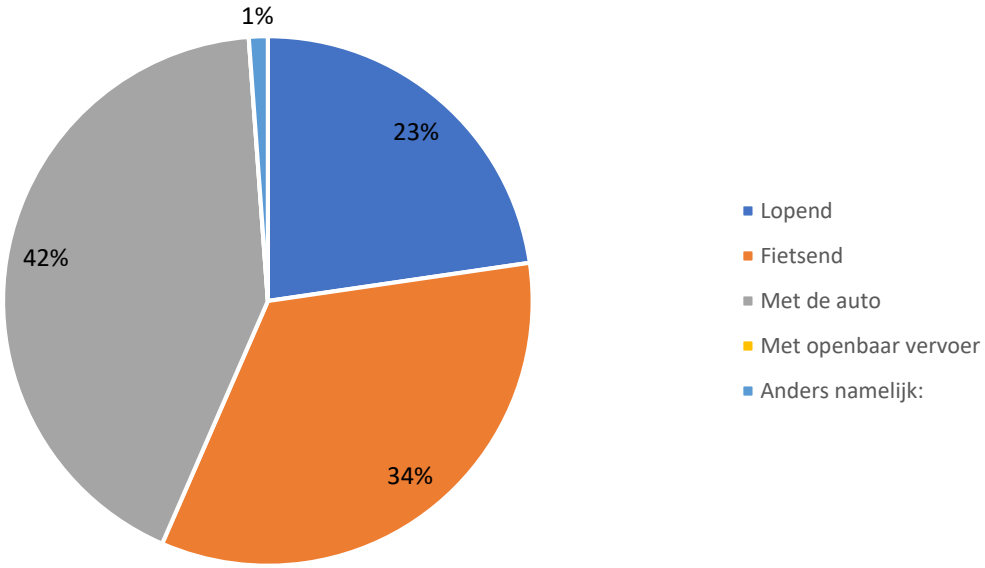
Reacties: 263

De helft van de respondenten gaat het hele jaar door naar de Geffense Plas. 37% bezoekt de Geffense Plas alleen in de zomermaanden. Bij het antwoord anders namelijk wordt vooral “incidenteel” genoemd.

Als u de Geffense Plas bezoekt, hoe gaat u er dan meestal heen?

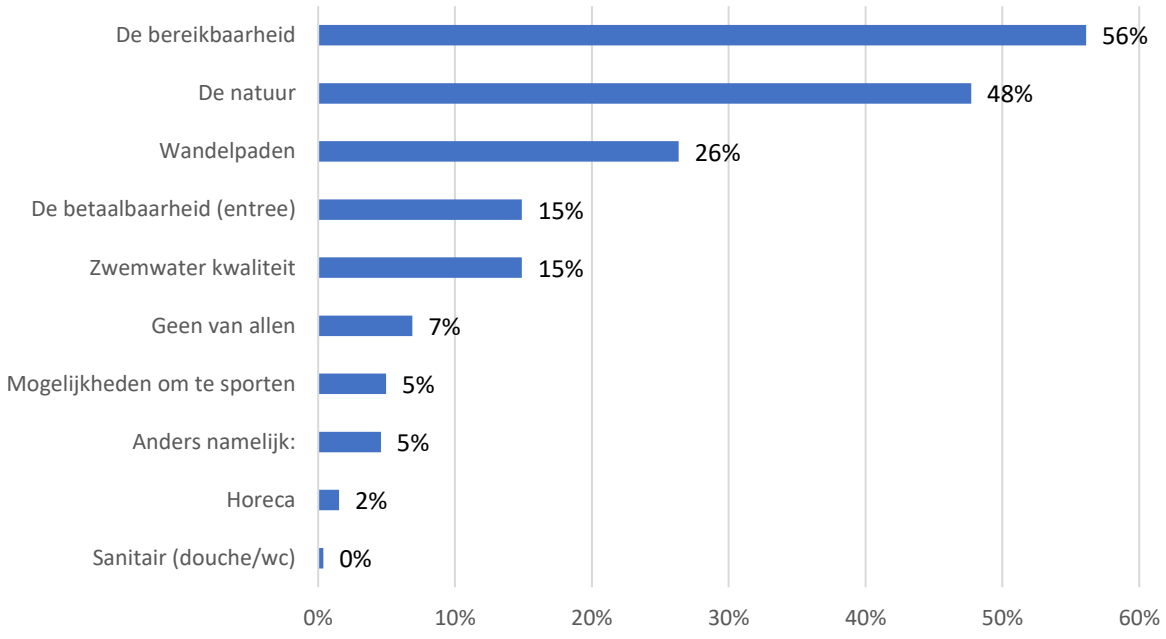
Reacties: 260

De meeste respondenten gaan met de auto naar de Geffense Plas (42%). 34% gaat met de fiets.

Welke 2 punten vindt u nu vooral goed aan de Geffense Plas?

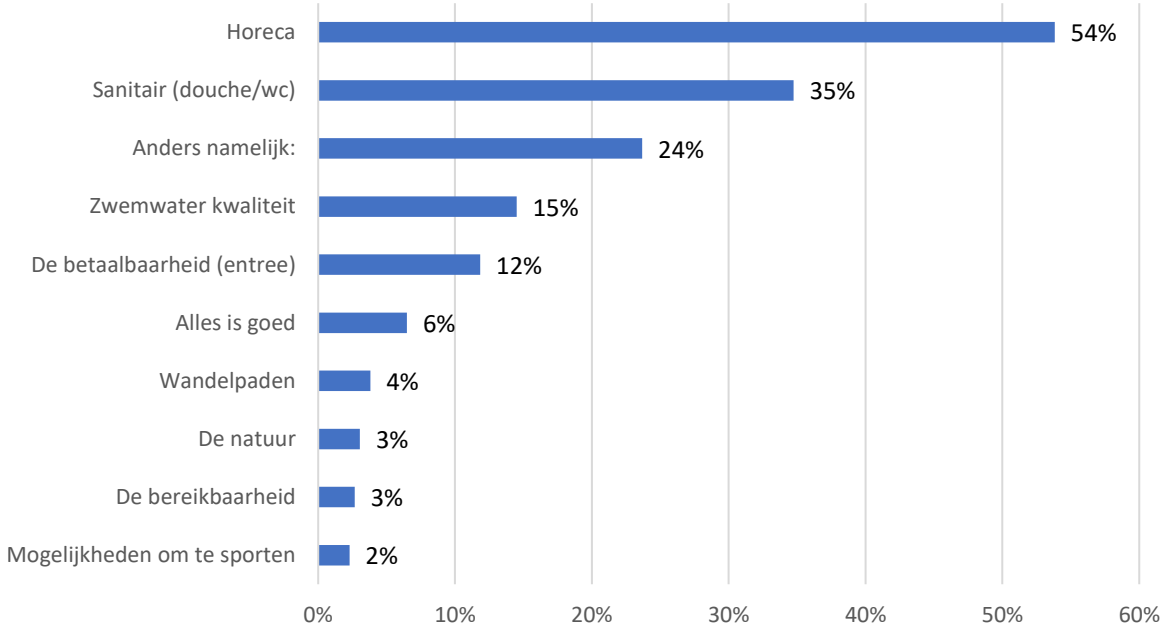
Reacties: 262

De bereikbaarheid (56%) en de natuur (48%) worden het vaakst genoemd als positieve punten van de Geffense plas.

Welke 2 punten vindt u nu vooral niet goed aan de Geffense Plas?

Reacties: 262

De Horeca (54%) en Sanitair (35%) worden vooral genoemd als punten die niet goed zijn aan de Geffense Plas. 61 mensen hebben iets ingevuld bij de optie: anders namelijk. Vooral (zwerf) afval en slechte onderhoud wordt hier vaak genoemd.

Als u denkt aan de toekomst van de Geffense Plas. Wat zou er dan volgens u moeten veranderen? Wat moet er aanwezig zijn of juist niet aanwezig zijn? Welke tips heeft u voor de toekomstige eigenaar?

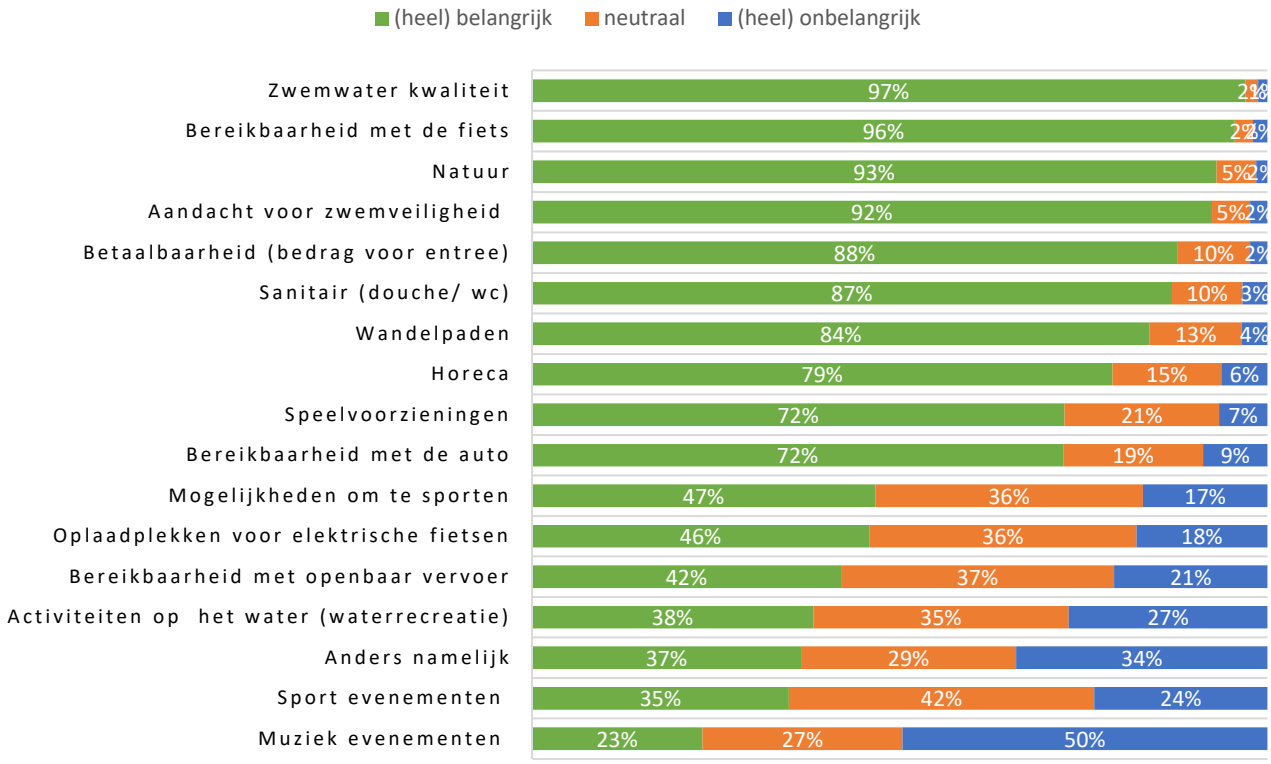
Reacties: 365

De tips voor de toekomstig eigenaar gaan vooral over goede horeca / terras, zorgen dat het er schoon is, goede sanitaire voorzieningen en oog voor de natuur.

De Geffense Plas is en blijft een recreatieplek om te zwemmen en te zonnen. In hoeverre vindt u de volgende zaken belangrijk voor de toekomst?

Reacties: 410

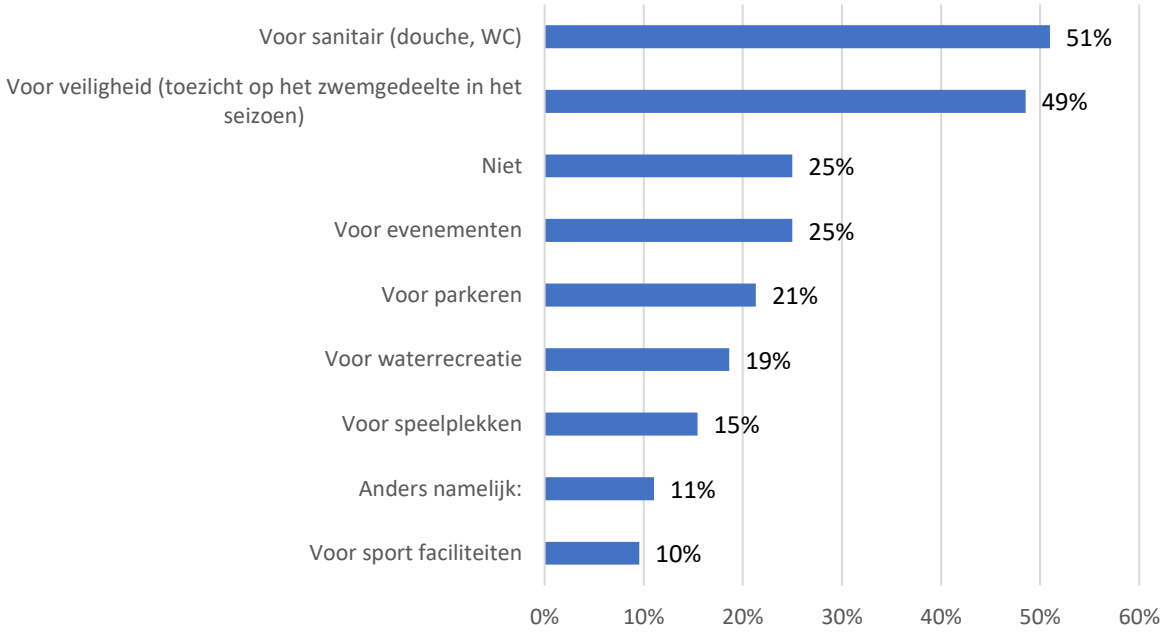

De kwaliteit van het zwemwater (97%), de bereikbaarheid met de fiets (96%) en de natuur (93%) worden als (heel) belangrijke aspecten gezien voor de toekomst van de Geffense Plas.

Muziekevenementen worden het vaakst als (heel) onbelangrijk gezien (50%).

Voor het gebruik van de Geffense Plas moet, in het zwemseizoen, entree* betaald worden. Door entree te betalen, krijgt u toegang tot de zwemplas, ligweide en strand. Voor welke voorzieningen bent u in de toekomst bereid extra te betalen?

Reacties: 408

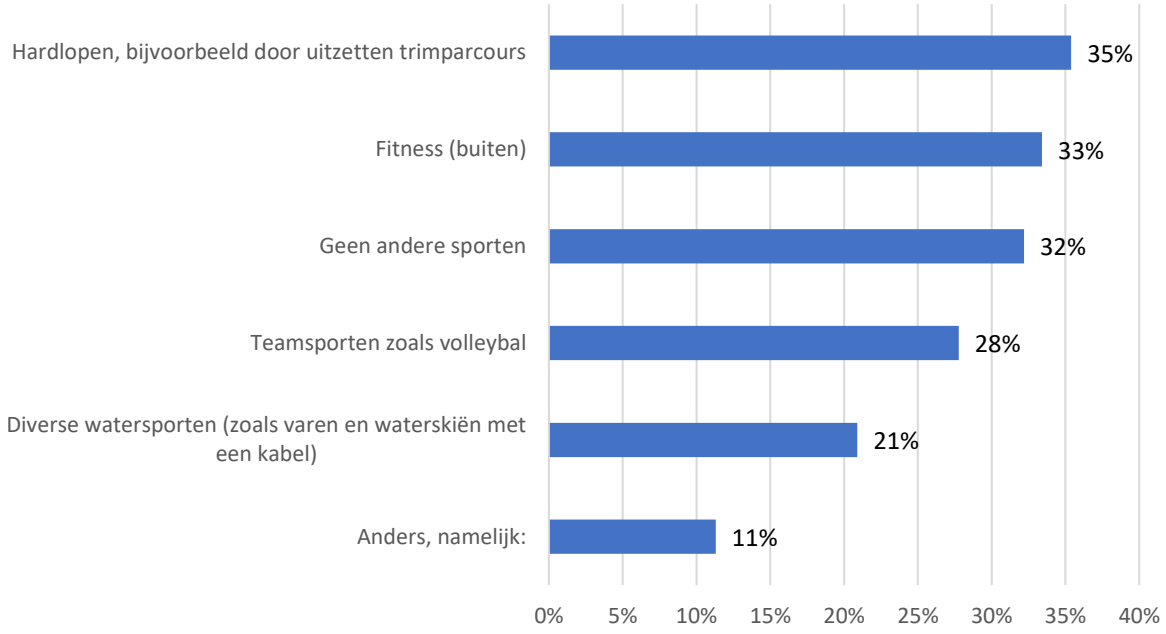

Meer dan de helft van de respondenten is bereid om extra te betalen voor sanitaire voorzieningen (douche, WC) (51%). Ook voor veiligheid (toezicht op het zwemgedeelte) is bijna de helft van de respondenten bereid extra te betalen.

In de toelichting op deze vraag wordt vaak genoemd dat de toegang laagdrempelig moet blijven. En dat mensen met laag inkomen er ook gebruik van moeten kunnen blijven maken.

Wandelen, duiken en zwemmen is nu al mogelijk aan De Geffense Plas. Welke sporten moeten in de toekomst mogelijk gemaakt worden, volgens u?

Reacties: 407

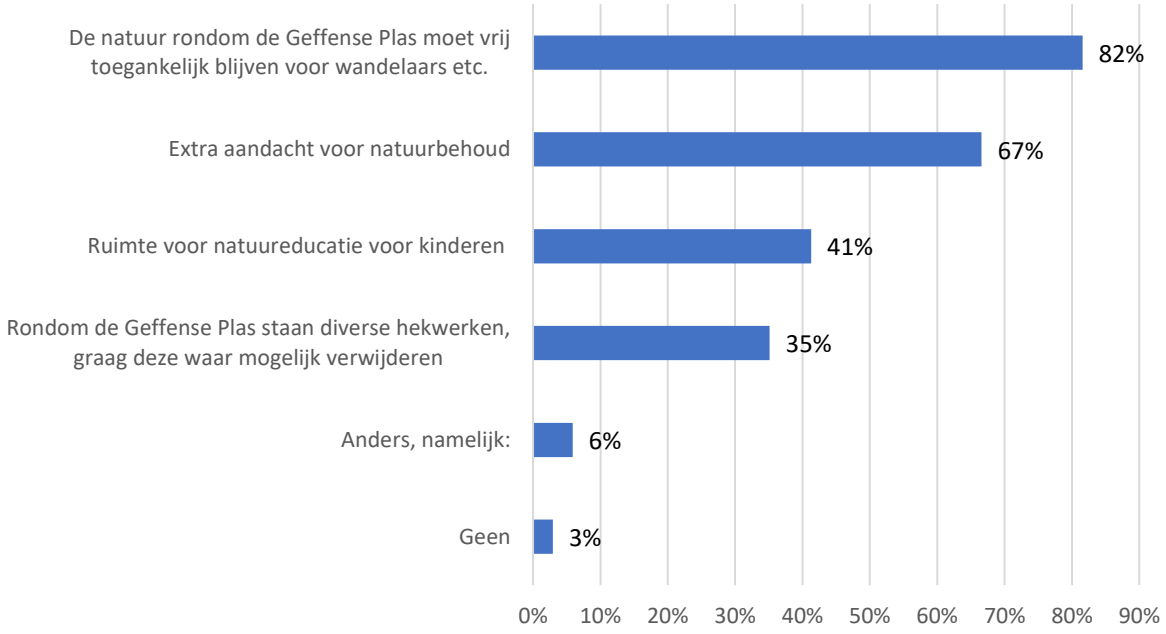

Op de vraag welke andere sporten in de toekomst mogelijk gemaakt moeten worden, wordt hardlopen het vaakst genoemd (35%) en daarna fitness (buiten) (33%). 32% van de respondenten vindt dat er geen andere sporten mogelijk gemaakt moeten worden naast wandelen, duiken en zwemmen.

Bij de toelichting op deze vraag wordt vaak genoemd dat Geffense Plas niet geschikt is voor watersporten.

De natuur rondom de Geffense Plas is ook in de toekomst belangrijk. Welke aandachtspunten ziet u?

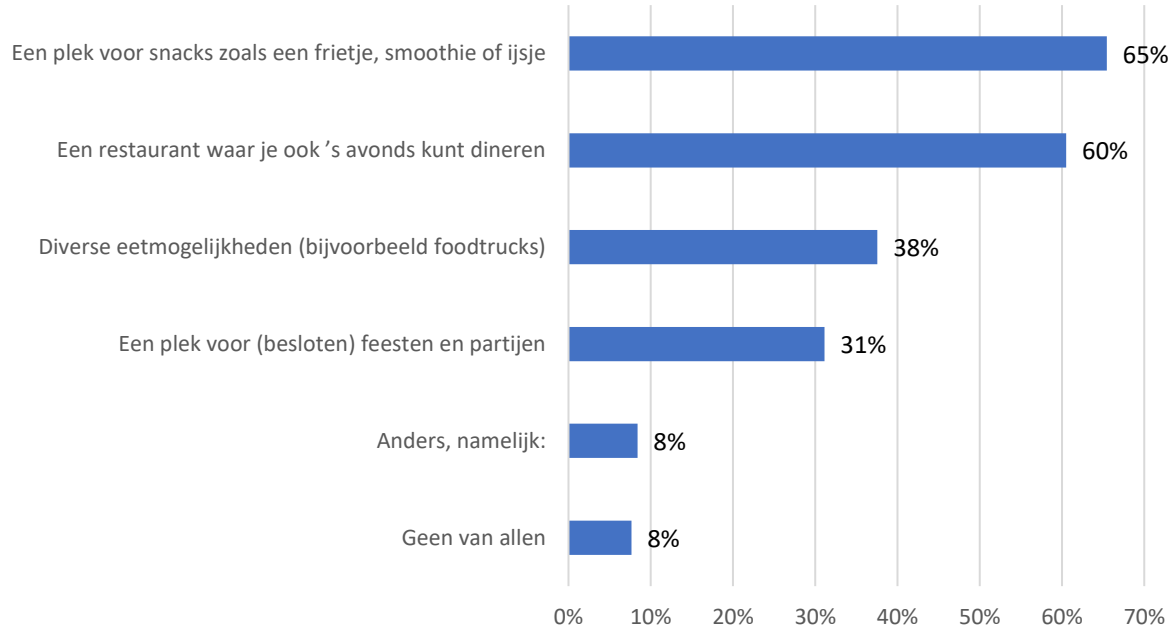
Reacties: 407

Als het gaat om de natuur vindt de meerderheid van de respondenten dat de Geffense Plas vrij toegankelijk moet blijven voor wandelaars (82%). En dat er extra aandacht moet zijn voor natuurbehoud. (67%)

Er zit nu horeca (namelijk een restaurant en snackbar) aan de Geffense Plas. In de toekomst (is de verwachting) zal er ook horeca zijn. Welke horeca gelegenheden aan De Geffense Plas zou u bezoeken?

Reacties: 405

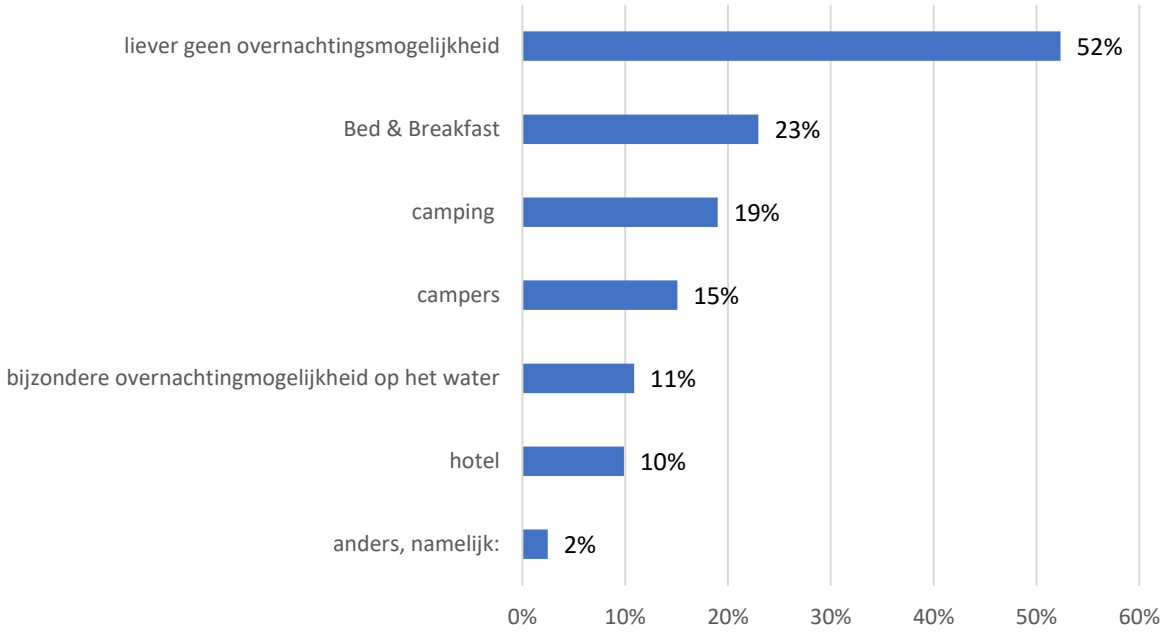

Als het gaat om horeca vindt de meerderheid van de respondenten dat er een plek moet zijn voor snacks zoals friet, smoothie of ijs (65%). Maar ook veel respondenten (60%) zien graag een restaurant waar men ook 's avonds kan dineren.

Bij anders namelijk en bij de toelichting op deze vraag wordt vaak (comfortabel) terras genoemd en verzoek om gezonde snacks/ lunch.

Als goed voorbeeld wordt regelmatig het bomenpark genoemd.

De huidige horecagelegenheid aan De Geffense Plas biedt nu geen overnachtingsmogelijkheid. Als er wel een (kleinschalige) overnachtingsmogelijkheid komt, wat zou dan volgens u passen?

Reacties: 405

De meerderheid van de respondenten (52%) wil in de toekomst liever geen overnachtingsmogelijkheid bij de Geffense Plas.

Heeft u zelf nog ideeën voor de toekomst van de Geffense Plas?

Reacties: 140

Er worden diverse suggesties gegeven. Een aantal staan hieronder,

Tauw

Zwemwaterprofiel Geffense Plas

7 december 2020

Verantwoording

Titel	Zwemwaterprofiel Geffense Plas
Opdrachtgever	Waterschap Aa en Maas
Projectleider	Melanie Boonstra
Auteur(s)	Susanne Boon
Tweede lezer	Susan Sollie
Projectnummer	1275334
Aantal pagina's	12
Datum van opstellen	7 december 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
	Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

N.B.
Het zwemwaterprofiel wordt beoordeeld en geactualiseerd volgens de Europese Zwemwaterrichtlijn (RICHTLIJN 2006/7/EG). Voorliggend zwemwaterprofiel is bij 'uitstekend' ingedeeld, en wordt opnieuw beoordeeld en, indien nodig, geactualiseerd, indien de indeling verandert in 'goed', 'aanvaardbaar' of 'slecht', óf wanneer belangrijke werken of belangrijke wijzigingen in de infrastructuur in het zwemwater of in de nabijheid van het zwemwater plaatsvinden.

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 4
2 Beschrijving zwemwaterlocatie 5
2.1 Kenmerken 5
2.2 Zwemzone 6
2.3 Beheer 7
2.4 Potentiële bronnen van verontreiniging 8
2.5 Kans op proliferatie blauwalgen 8
3 Gezondheidsrisico's 8
3.1 Beoordeling hygiëne 8
3.2 Zwemwaterkwaliteit 9
3.3 Overige gezondheidsrisico's 12
3.4 Blauwalgen 12
4 Mogelijke maatregelen 12

Bijlage 1 Verslag veldbezoek
Bijlage 2 Analyse blauwalgen

1 Inleiding

Voor elke zwemwaterlocatie wordt op grond van de Zwemwaterrichtlijn een zwemwaterprofiel opgesteld. Voor u ligt het zwemwaterprofiel van de Geffense Plas.

De zwemwaterrichtlijn (2006/7/EG) is in 2006 vastgesteld met als doel het beschermen van de gezondheid van zwemmers in oppervlaktewateren. De richtlijn bevat o.a. bepalingen met betrekking tot de monitoring, de indeling van de zwemwaterkwaliteit in kwaliteitsklassen (uitstekend, goed, aanvaardbaar en slecht) en het informeren van zwemmerspubliek en de Europese Commissie over de zwemwaterkwaliteit. Voor elke zwemwaterlocatie moet een zwemwaterprofiel worden opgesteld. Het beheer moet erop gericht zijn om minimaal een aanvaardbare zwemwaterkwaliteit te bereiken en om te streven naar goede zwemwaterkwaliteit.

In het zwemwaterprofiel worden de kenmerken van de zwemwaterlocatie beschreven. Er wordt ingegaan op mogelijke gezondheidsrisico's voor de zwemmers en de oorzaken daarvan.
Het zwemwaterprofiel vormt de basis voor communicatie tussen de betrokken partijen over te treffen beheersmaatregelen. Uit het zwemwaterprofiel kan blijken dat aanvullend onderzoek nodig is om adequate beheersmaatregelen te kunnen treffen. Het zwemwaterprofiel is tevens bedoeld voor communicatie over de kwaliteit van de zwemwaterlocatie en de genomen beheersmaatregelen naar de geïnteresseerde burger.

Waterschap Aa en Maas beoordeelt regelmatig of de beschrijving nog actueel is. Bij locaties met als actuele kwaliteitsklasse 'slecht' gebeurt dat als het zwemwaterprofiel maximaal 2 jaar oud is, bij kwaliteitsklasse 'aanvaardbaar' maximaal 3 jaar oud en bij kwaliteitsklasse 'goed' maximaal 4 jaar oud. Als relevante kenmerken van de zwemwaterlocatie (bijvoorbeeld van het watersysteem) of de gezondheidsrisico's veranderd zijn, past het waterschap het zwemwaterprofiel in het daaropvolgende jaar aan. Voor zwemwaterlocaties in de klasse 'uitstekend' vindt actualisatie standaard plaats als er relevante kenmerken veranderd zijn.

2 Beschrijving zwemwaterlocatie

2.1 Kenmerken

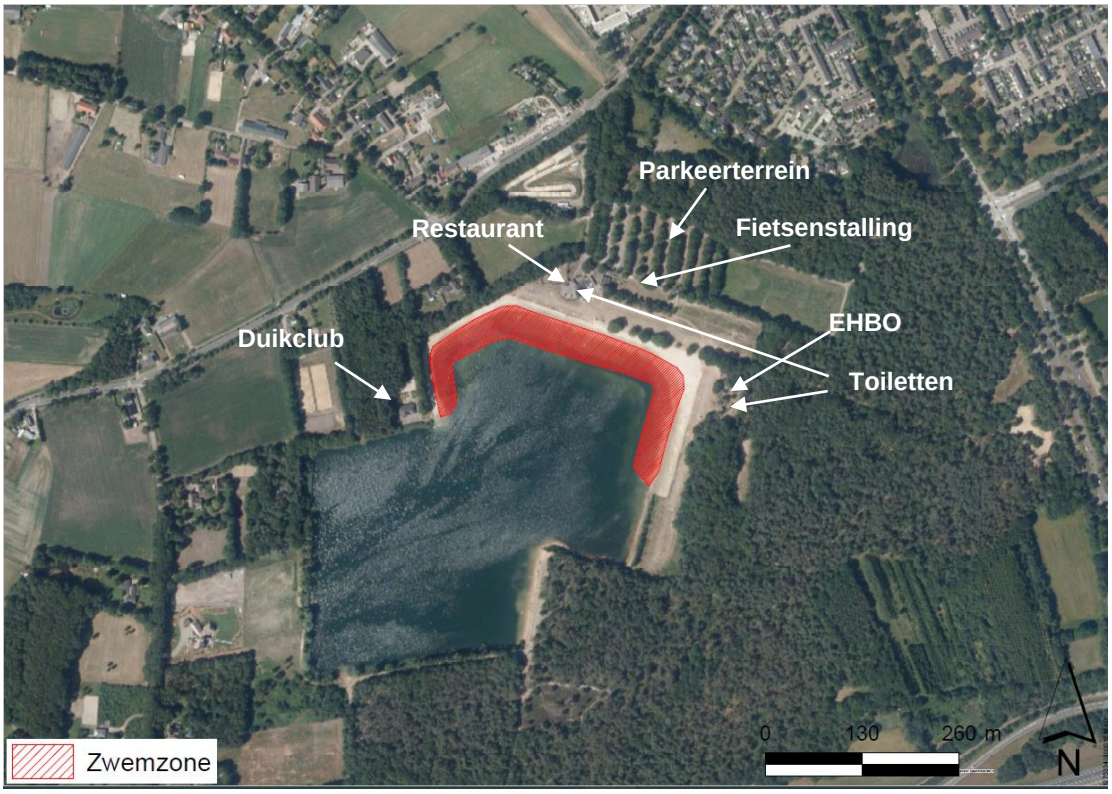
De zwemwaterlocatie Geffense Plas ligt aan de noordelijke oever van de Geffense Plas in de gemeente Oss. Het betreft een zoet water locatie. Op de zwemwaterlocatie is één zwemplek aanwezig. Figuur 2.1 geeft een overzicht van de zwemwaterlocatie en de omgeving. In bijlage 1 zijn foto's van de locatie en een verslag van het veldbezoek in zwemseizoen 2020 opgenomen.

De plas heeft een oppervlakte van 16 hectare en een maximale diepte van ongeveer 15 meter. De plas is voedselrijk ten aanzien van stikstof, waarbij fosfaat limiterend is (2019 zomergemiddelden: P-tot: 0,01 mg/l en N-tot: 1,4 mg/l). Rond het strand ligt de ligweide met daarop eikenbomen.
De Geffense Plas is gelegen tussen Geffen en Oss, ten noorden van de A59. De plas ligt in het natuurgebied 'de Geffense Bosjes'. De omgeving van de plas bestaat grotendeels uit bos.

Het strand van zwemwaterlocatie Geffense Plas is langs de oever 575 lang en gemiddeld 25 m breed. De zwemwaterlocatie ligt aan de noordkant van de plas en is toegankelijk tegen betaling. De toegangspoort ligt bij het restaurant 'De Geffense Plas'. Er is een EHBO-post aanwezig. Er is voldoende parkeergelegenheid voor circa 1000 auto's en er is een fietsenstalling aanwezig. De aanwezige voorzieningen zijn: toiletten, een kleine kiosk en een restaurant. Op de ligweide zijn voldoende afgesloten afvalbakken aanwezig. Aan de noordzijde van de plas bevindt zich duikclub De Waterman. Deze ligt buiten de zwemwaterlocatie. In de plas is een duikparcours aangelegd, buiten de zwemzone. Bij de plas worden festivals georganiseerd. Watersporters kunnen toestemming vragen aan de locatiebeheerder om gebruik te maken van de plas.

De waterbodem ter hoogte van de zwemzone bestaat uit zand en loopt flauw af met een talud van 1:16 tot een diepte van ongeveer 3 meter. Echter is dit ook afhankelijk van het waterpeil. In de winter staat het water tot aan de stenen beschoeiing, maar in de zomer zakt het water uit, waardoor het zandstrand droog komt te liggen. Op een diepte van ongeveer 80 centimeter ligt een drijflijn. Er wordt toezicht gehouden op de zwemzone. Het water is meestal helder. In de zwemzone groeien waterplanten. Door vertrapping door zwemmers verdwijnen die gedurende het zwemseizoen weer.

Gedurende het zwemseizoen geldt een verbod voor honden en paarden. Bij de toegangspoort wordt hierop gecontroleerd. Ondanks deze controle komen er wel honden op het strand. Er komen watervogels voor in en rond de plas. De watervogels maken met name gedurende de winter gebruik van de ligweide om te rusten en grazen. Ten tijde van het veldbezoek waren er op de ligweide veel sporen van vogels.

Figuur 2.1. Overzicht zwemwaterlocatie Geffense Plas en omgeving

2.2 Zwemzone

De zwemzone is weergegeven in figuur 2.2. De zwemzone is afgebakend volgens de Handreiking ‘KRW en oppervlaktewater, Bescherming van zwemwater en oppervlaktewater voor drinkwaterbereiding onder de Europese Kaderrichtlijn Water’. De zwemzone heeft meestal een breedte van 15-20 m vanaf het strand en loopt door tot een diepte van 2 meter, de maximale waterdiepte is echter sterk afhankelijk van het waterpeil. Tot deze diepte loopt de waterbodem flauw af met een helling van circa 6 %. Op een diepte van ongeveer 80 centimeter ligt een drijflijn. Echter kan de breedte en de diepte van de zwemzone variëren door een fluctuerend waterpeil.

Figuur 2.2. Zwemzone en ligging meetpunt

2.3 Beheer

De Geffense Plas behoort tot de gemeente Oss en bevindt zich in de provincie Noord-Brabant. De provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing van zwemwaterlocaties. Op de zwemwaterlocaties draagt de locatiebeheerder de zorg voor de veiligheid en gezondheid van de zwemmers. De provincie houdt hierop toezicht en neemt zo nodig maatregelen. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant voert, in opdracht van de provincie, hiertoe o.a. periodiek het onderzoek naar de fysieke veiligheid uit. De taken met betrekking tot zwemwater zijn door de provincie gemandateerd aan Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Waterschap Aa en Maas is waterbeheerder van de zwemwaterlocatie Geffense Plas. Het waterschap is verantwoordelijk voor het zwemwaterprofiel. Het waterschap controleert de zwemwaterkwaliteit, licht de omgevingsdienst hierover in en adviseert, zodat de provincie het publiek kan informeren over eventuele gezondheidsrisico's. De omgevingsdienst kan een waarschuwing of een negatief zwemadvies afgeven of zelfs een zwemverbod instellen.

Daarnaast wordt elke zwemplas volgens de Europese zwemwaterrichtlijn ingedeeld in een zogenaamde status, oftewel een bepaalde toestandsklasse: 'Uitstekend', 'Goed', 'Aanvaardbaar' of 'Slecht'. Deze toetsing vindt plaats over de waterkwaliteit van de afgelopen 4 zwemseizoenen. Indien de zwemwaterkwaliteit niet aan de vereisten van de zwemwaterrichtlijn voldoet of als er sprake is van een afname van de status, neemt het waterschap het initiatief om samen met de andere betrokken partijen na te gaan hoe de zwemwaterkwaliteit verbeterd kan worden.

De eigenaar van strandpaviljoen De Geffense Plas voert het dagelijks beheer uit van de zwemwaterlocatie. De beheerder maait het gras van de ligweide als het gras te lang wordt. De waterplanten worden niet gemaaid. De beheerder leegt dagelijks de afvalbakken, maakt de toiletten meerdere keren per dag schoon en egt het strand dagelijks. Aan het begin van het zwemseizoen egaliseert de beheerder het onderwatertalud. Ook checkt hij regelmatig de eikenbomen op eikenprocessierupsen en brandt de nesten en brandhaartjes weg.

2.4 Potentiële bronnen van verontreiniging

De Zwemwaterrichtlijn schrijft voor dat het zwemwater gecontroleerd dient te worden op de aanwezigheid van bacteriën die afkomstig zijn van feces (uitwerpselen) van mens en dier. Op basis van de gebiedsbeschrijving, het veldbezoek, de analyse van historische data, kaartmateriaal en de informatie van de waterkwaliteitsbeheerder en locatiebeheerder is de volgende lijst met alle potentiële verontreinigingsbronnen en –routes voor fecale verontreiniging op de locatie Geffense Plas opgesteld.

Tabel 2.1 Potentiële bronnen Geffense Plas

Potentiële bron	Beschrijving
Bezoekers	• Tijdens gemiddelde dag zijn er ±400 bezoekers, tijdens rustige dagen ±100 en tijdens zeer drukke dagen maximaal 1000 • Toiletten zijn aanwezig
Huisdieren	• Honden en paarden zijn verboden • Geen feces op het strand
Watervogels	• 20 – 200 vogels aanwezig in de zwemzone tijdens het veldbezoek • 20 – 200 vogels aanwezig op het strand/ligweide ± 100 m vanaf de zwemzone tijdens het veldbezoek • Voornamelijk meeuwen en meerkoeten, veel sporen en feces op de ligweide.

2.5 Kans op proliferatie blauwalgen

Behalve een controle op fecale verontreinigingen schrijft de Zwemwaterrichtlijn ook voor dat in het zwemwaterprofiel een beoordeling plaatsvindt van de mogelijke bloei van blauwalgen.
Op basis van kenmerken van het watersysteem is de kans op bloei van blauwalgen op Geffense Plas aanwezig. De afgelopen jaren heeft dan ook monitoring op blauwalgen plaatsgevonden. Een nadere analyse van blauwalgen staat beschreven in paragraaf 3.4.

3 Gezondheidsrisico’s

3.1 Beoordeling hygiëne

Volgens de zwemwaterrichtlijn wordt de kwaliteit van het zwemwater gecontroleerd aan de hand van de parameters *Escherichia coli* (*E.coli*) en intestinale enterococcen. Beide typen bacteriën zijn afkomstig van feces (uitwerpselen) van mens en dier en worden daarom fecale bacteriën genoemd. Deze typen bacteriën zijn indicatorsoorten voor de aanwezigheid van ziekteverwekkende bacteriën en virussen die voornamelijk maag- en darmklachten kunnen veroorzaken.

Op basis van een meerjarige meetreeks van concentraties fecale bacteriën wordt volgens de Zwemwaterrichtlijn onderscheid gemaakt tussen verschillende kwaliteitsklassen. In tabel 3.1 zijn de indeling en de bijbehorende grenzen voor ‘uitstekende’, ‘goede’ en ‘aanvaardbare’ kwaliteit weergegeven. Als een zwemwaterlocatie niet in deze 3 klassen zit, wordt het beoordeeld als ‘slecht’. Daarnaast wordt de zwemwaterkwaliteit ook gedurende het badseizoen beoordeeld. Na elke afzonderlijke meting wordt gedurende het zwemseizoen getoetst aan de signaalwaarden (Tabel 3.1). Een overschrijding van een signaalwaarde is aanleiding tot extra onderzoek. Mede op basis van het extra onderzoek kan de omgevingsdienst een maatregel, zoals bijvoorbeeld een negatief zwemadvies, instellen.

Tabel 3.1. Normen voor zwemwaterkwaliteitsklassen voor zoete wateren

Parameter	Uitstekende kwaliteit*	Goede kwaliteit*	Aanvaardbare kwaliteit**	Signaalwaarde
intestinale enterococcen (kve/100 ml)	200	400	330	400
Escherichia coli (kve/100 ml)	500	1000	900	1800

* gebaseerd op een 95-percentiel van de meetreeks over periode van 4 jaar

** gebaseerd op een 90-percentiel van de meetreeks over periode van 4 jaar

3.2 Zwemwaterkwaliteit

Het waterschap controleert de zwemwaterkwaliteit gedurende het badseizoen dat loopt van 1 mei tot 1 oktober. In het geval van slechte of aanvaardbare zwemwaterkwaliteit is het landelijk advies tweewekelijks te meten, in geval van goede of uitstekende zwemwaterkwaliteit vierwekelijks. Een waterschap kan op basis van de eigenschappen van het watersysteem besluiten om intensiever te monitoren. Bij de controles worden de concentraties *E. coli* en intestinale enterococcen gemeten. Daarnaast worden bijzonderheden zoals schuimvorming, stank, de aanwezigheid van afval, dode vissen of vogels en het aantal dieren (honden, paarden, runderen) in het water genoteerd.

De ligging van het meetpunt voor de Geffense Plas is weergegeven in figuur 2.2. Het meetpunt ligt op de locatie waar de grootste kans op verontreinigingen is. Door de dominante windrichting vanuit zuidwest is de kans op overschrijdingen van de bacteriologische aan de oostzijde van de zwemzone het grootst.

Op basis van de metingen in de periode 2016 – 2019 is de locatie beoordeeld als ‘uitstekend’. Dit volgt uit de afzonderlijke beoordelingen ‘uitstekend’ voor *Escherichia coli* en ‘uitstekend’ voor intestinale enterococcen.

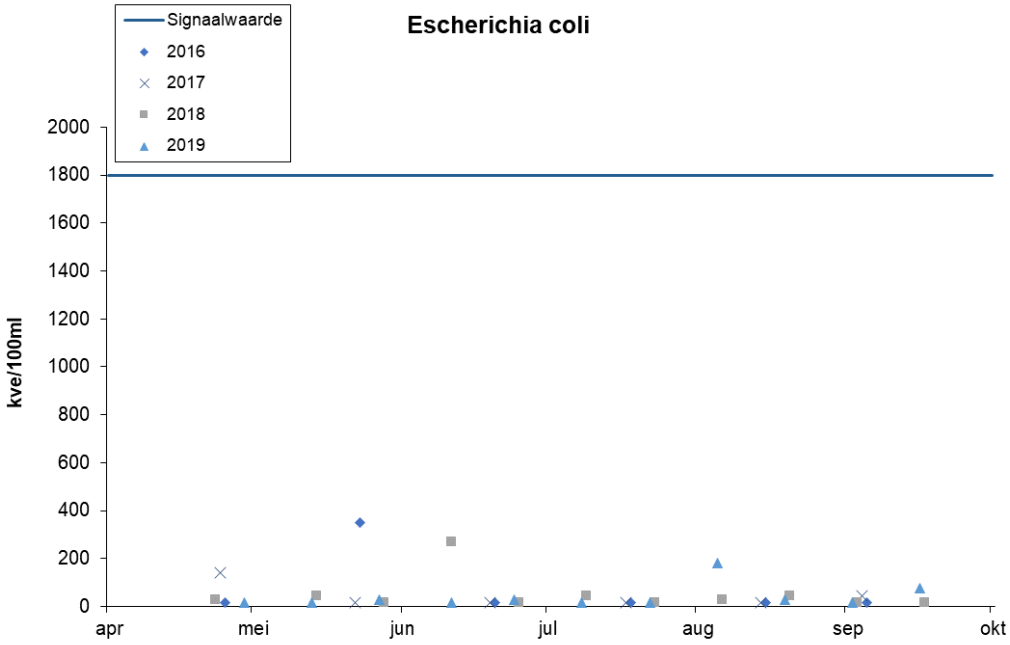
Tabel 3.2. Kwaliteitsklasse Geffense Plas 2016-2019)*

Parameter	Kwaliteitsklasse
intestinale enterococcen	Uitstekend
Escherichia coli	Uitstekend

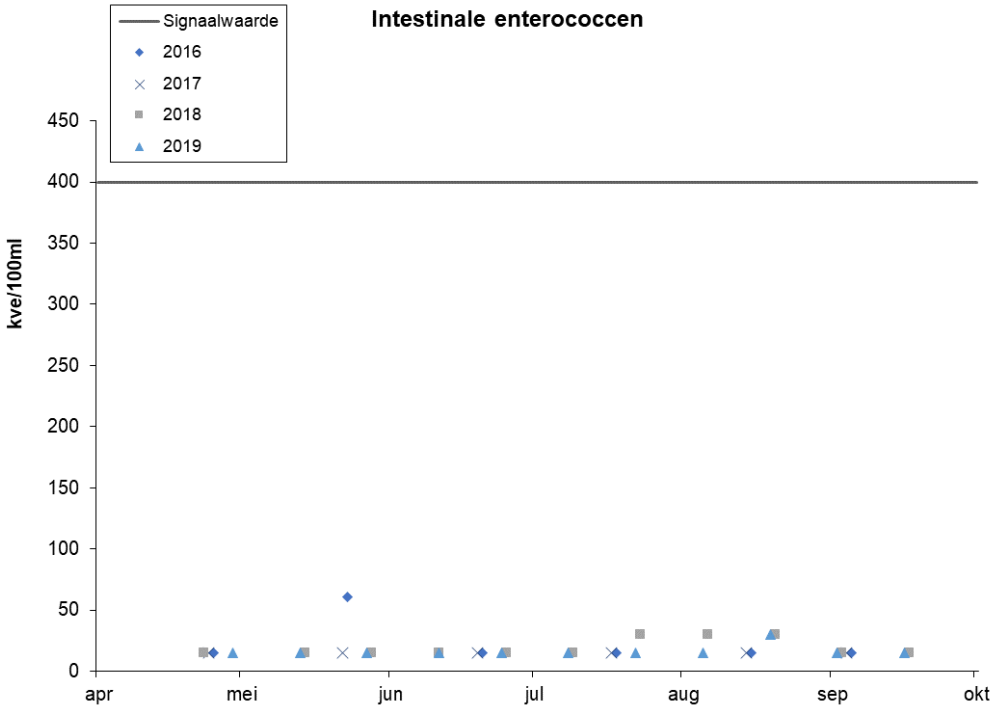
*) De kwaliteitsklasse wordt na elk badseizoen opnieuw bepaald. Op basis van de actuele kwaliteitsklasse wordt beoordeeld of er aanleiding is het zwemwaterprofiel te actualiseren (zie hoofdstuk 1).

Voor intestinale enterococcen en *E. coli* zijn geen overschrijdingen van de signaalwaarden gemeten in de zwemseizoenen van 2016-2019.

De concentraties van intestinale enterococcen en *E.coli* in de zwemseizoenen van 2016-2019 zijn weergegeven in figuur 3.1 en figuur 3.2.

Figuur 3.1. Concentratie E. coli van 2016 tot 2019.

Figuur 3.2. Concentratie intestinale enterococcen van 2016 tot 2019.

Bronnenanalyse

Voor de bronanalyse wordt gebruik gemaakt van de rekensheet ZWEMPROF. In de rekensheet wordt op basis van de fysieke en hydrologische kenmerken van de zwemzone en het oppervlakte water (zoals diepte, oppervlakte, verversingsdebiet) en de potentiële bronnen van verontreiniging een inschatting gemaakt wat de belangrijkste oorzaak is van verminderde kwaliteit. Hierbij geldt de kanttekening dat ZWEMPROF slechts een indicatie geeft van welke invloeden relevant zijn en het geen weergave van de werkelijkheid is. Daarbij is bij de invoer uitgegaan van de 'worst case' ingevoerde hydrologische/morfologische parameters. De uitkomsten bij ZWEMPROF zijn daarnaast erg afhankelijk van de ingevoerde hydrologische/morfologische parameters. Hierbij valt te denken aan waterdiepte, breedte en het verversingsdebiet. Indien het debiet afneemt, is de kans op een overschrijding groter en/of de nauwkeurigheid van de uitslag lager.

Uit de analyse met ZWEMPROF komt naar voren dat alleen zwemmers op een kluitje invloed hebben op de bacteriologische waterkwaliteit.

Conclusie

De invloed van verschillende bronnen is geanalyseerd met ZWEMPROF. Voor intestinale enterococcen en *E. coli* zijn geen overschrijdingen van de signaalwaarden gemeten in de zwemseizoenen van 2016-2019. De potentiële bronnen in tabel 2.1 hebben niet geleid tot een lagere kwaliteitsklasse.

3.3 Overige gezondheidsrisico's

Op de locatie staan veel eikenbomen. In deze bomen kunnen in de zomer eikenprocessierupsen zitten. De eikenprocessierups heeft brandharen die zich gemakkelijk verspreiden. Ze kunnen daardoor op de ligweide, het strand of in het water terecht komen. De brandharen kunnen jeuk, bultjes en oogklachten veroorzaken bij aanraking met de huid en/of ogen. Met name de klachten van jeuk en bultjes zijn vergelijkbaar met de klachten van zwemmersjeuk. De beheerder van de locatie bestrijdt de eikenprocessierups preventief en/of verwijdert nesten.

3.4 Blauwalgen

In de periode van 2015-2019 is op de Geffense Plas het zwemwater, met een frequentie van twee keer per maand, geanalyseerd op het voorkomen van blauwalgen. Hieruit is gebleken dat gedurende die 5 jaar geen indicaties zijn aangetroffen van overmatige blauwalgenbloei. Er zijn geen drijflagen van blauwalgen gesignaleerd (tabel 3.3). Een nadere beschrijving van de blauwalgen is daarom niet nodig. In bijlage 2 is een specificatie van tabel 3.3 weergegeven met een uitleg van de categorie-indeling van drijflagen. Om de eventuele ontwikkeling van blauwalgen in de gaten te houden, wordt de huidige monitoring gecontinueerd.

Tabel 3.3. Toestand blauwalgen Geffense Plas

	2015	2016	2017	2018	2019
Indicatie blauwalgenbloei	nee	nee	nee	nee	nee
Drijflaag aanwezig	nee	nee	nee	nee	nee

4 Mogelijke maatregelen

De zwemwaterkwaliteit bij Geffense Plas is als 'uitstekend' beoordeeld. Op grond van de zwemwaterrichtlijn zijn geen maatregelen nodig ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit.

Wel worden maatregelen aanbevolen gericht op goed (kwaliteits)beheer:

- Voortzetten handhaving honden- en paardenverbod gedurende het zwemseizoen
- Voortzetten schoonhouden van het strand, waarbij feces van ganzen of huisdieren zo goed mogelijk verwijderd worden van het strand en zo min mogelijk ondergeëgd worden in het zand
- Voortzetten van de maatregel van tijdig ledigen van vuilnisbakken, aangezien dit ratten aan kan trekken (i.v.m. Ziekte van Weil) en om zwerfvuil in de zwemzone en op het strand te voorkomen
- Voortzetten bestrijding van eikenprocessierups

Tot slot voor het waterschap een aanbeveling om de monitoring ten aanzien van pH-waardes, nutriënten en blauwalgen te continueren om wijzigingen in het systeem scherp in de gaten te kunnen houden.

Bijlage 1 Verslag veldbezoek

Naam locatie: Geffense Plas (zoetwaterlocatie)
Aanwezigen: Melanie Boonstra (Tauw), beheerder van de Geffense Plas, Hanneke van Zuilichem (Waterschap Aa en Maas)
Datum en tijdstip: 02 juni 2020, 13:00 uur
Weer: Zonnige dag, 25 graden Celsius

ALGEMEEN	
Ligging zwemwaterlocatie	Provincie Noord-Brabant, in Geffense plas, Gemeente Oss, in groengebied nabij woonkern.
Zwemplekken	1 (Geffense plas)
Informatiebord	2 informatieborden aanwezig. Opmerkingen: Geen
Waarschuwingen/verboden tijdens veldbezoek	Geen
Toegankelijkheid zwemwaterlocatie	Openbaar en betaalde toegang

INRICHTING	
Parkeergelegenheid fiets/auto/anders	Fietsenstalling, parkeerplekken. Circa 1000 parkeerplekken voor auto's.
Inrichting locatie	Zandstrand, ligweide, terras
Voorzieningen	Toiletten, watersport-/duikcentrum, kleine kiosk, restaurant/strandtent
Aanwezigheid vuilnisbakken	Er zijn genoeg afgesloten vuilnisbakken aanwezig
Wijzigingen op locatie t.o.v. vorige zwemwaterprofiel	Nee
Nevengebruik	Festival(s), duiken, Nieuwjaarsduik
Bijzonderheden	Aan de noordzijde van de plas bevindt zich duikclub De Waterman. Deze ligt buiten de zwemwaterlocatie. In het water is een duikparcours aangelegd, buiten de zwemzone.

OBSERVATIES TIJDENS VELDBEZOEK	
Aantal badgasten	Er waren circa 200 badgasten aanwezig.
Huisdieren	Er zijn 2 honden en 0 paarden waargenomen. Er zijn geen sporen van honden en geen sporen van paarden aangetroffen.
Regelement huisdieren	Honden: Honden alleen gedurende zwemseizoen verboden. Toezicht op honden reglementen: Ja, bij de ingang. Paarden: Paardenverbod gedurende zwemseizoen Toezicht op paarden reglementen: Ja
Vogels	Aantal in zwemzone: 5 Aantal buiten zwemzone: 30 Sporen op ligweide/strand: Veel Soorten: Meeuwen, meerkoeten Watervogel bevorderende factoren: Vogels grazen/rusten in de winter soms op de ligweide, maar blijven tijdens het zwembezoek grotendeels weg
Toiletten	De toiletten waren schoon en voorzien van voldoende wc-papier
Mogelijke bronnen in de omgeving	Geen

BEHEER	
Standaard beheer en onderhoud (frequentie)	Maaien ligweides: Als het gras te lang wordt Maaien zwemzone: Waterplanten verdwijnen in de loop van het zwemseizoen door vertrapping door badgasten Legen vuilnisbakken: Dagelijks Schoonmaken toiletten: Meermaal daags Eggen strand: Dagelijks Verjagen watervogels: Alleen in winter, bij start zwemseizoen gaan ze weg
Bijzonderheden	Ligweide bemest: Nee. Vuil langs waterlijn: Geen. In het begin van het seizoen wordt het onderwatertalud geëgaliseerd. De beheerder checkt regelmatig de eikenbomen op eikenprocessierupsen en brandt de nesten weg. Daarbij verbranden ook de brandhaartjes.

ZWEMZONE	
Drijflijn	Deels drijflijn aanwezig op 80 cm diepte, door COVID19 is een deel van het strand afgesloten. Hier is geen drijflijn geplaatst.
Kenmerken zwemzone	Dit jaar speelt discussie omtrent COVID19 en toezicht, waardoor toezicht nog niet aanwezig is. Ondergrond: Zand. Het water is helder. Waterpeil: Sterke uitzakking waterpeil in zomer. Rond de zwemwaterlocatie groeien veel eiken (i.v.m. eikenprocessierups). In de zwemzone groeien veel waterplanten.
Blauwalgen	Tijdens veldbezoek: Nee. Meldingen: Er zijn vrijwel nooit blauwalgen
Regelementen	Watersporters kunnen toestemming vragen aan de locatiebeheerder.
Bijzonderheden	In de winter staat het water tot aan de beschoeiing. In de zomer ontstaat door uitzakking waterpeil een strand.

GETROFFEN MAATREGELEN	
Vogelwerende maatregelen	Geen
Waterkwaliteitsmaatregelen	Geen

Overige opmerkingen: Geen

Informatiebord

Overzichtsfoto ligweide

Overzichtsfoto strand

Fietsenstalling

Beschoeiing

Eikenbomen rond locatie

 Toiletten	 Tweede overzichtsfoto
 Helder water met kleine waterplanten	

Bijlage 2 Analyse blauwalgen

De kans op proliferatie van blauwalgen op een zwemwaterlocatie wordt bepaald aan de hand van resultaten van de laatste 5 jaar (2015 t/m 2019). Normen voor beoordeling zijn gebaseerd op:

- Blauwalgen in het zwemwaterprofiel – Handreiking om het risico op proliferatie van toxische blauwalgen te beoordelen (RWS Waterdienst, 2008)
- Blauwalgenprotocol 2012 (Helpdekswater.nl)

In het Blauwalgenprotocol zijn de criteria aangegeven voor de indeling van een drijflaag in een categorie. Bij een categorie I drijflaag zijn er (gif)groene bolletjes of draadjes (cellen van blauwalgen) op het oppervlak. Er zijn nog geen aaneengesloten lagen. Er is geen stank. Bij een categorie II drijflaag zijn er veel cellen en dichte plakkaten op het oppervlak, maar regelmatig kun je de waterfase zien. Je kunt dus niet overal door de drijflaag heen kijken en er zijn delen (>10x10 cm) min of meer aaneengesloten drijflagen. Er is geen stank. Bij een categorie III drijflaag zijn er veel cellen en dichte plakkaten op het oppervlak en zelden of nooit kun je er doorheen kijken en de helder waterfase zien. Het kan stinken. Voor een uitgebreide beschrijving met foto's wordt verwezen naar het Blauwalgenprotocol.

Resultaat analyse Geffense Plas

In onderstaande tabel zijn per jaar de maximaal gemeten dichtheden weergegeven. Deze dichtheden bleven steeds onder de signaalwaarde. Hiermee was er geen gezondheidsrisico door blauwalgenbloei.

		2015	2016	2017	2018	2019
Handreiking blauwalgen behorend bij ZWP	Dichtheid pot. tox blauwalgen (cellen/ml)	694	234	1.586	-	-
	Dichtheid pot. tox blauwalgen (aantal draden/ml)					
	Toxine(s)					
	Gezondheidsklachten i.r.t. blauwalgen					
	Ziekte/sterfte dieren i.r.t. blauwalgen					
Blauwalg protocol 2012	Dichtheid pot. tox blauwalgen (cyano-chlorofyl ug/L)				2,6	0,29
	Dichtheid pot. tox blauwalgen (biovolume mm3/L)	0,068	0,042	0,236	-	-
	Waarschuwing / neg zwemadvies					

		2015	2016	2017	2018	2019
Slechtste score bepaalt eindoordeel	Aanwezigheid blauwalgen					

		2015	2016	2017	2018	2019
Blauwalg protocol 2012	Drijflaag aanwezig	nee	nee	nee	nee	nee

In onderstaande tabel staat de verklaring van kleurcodes en de herkomst van de grenzen. Per jaar is het 'slechtste' resultaat bepalend voor de uiteindelijke kleur in bovenstaande tabellen.

		Kleurcodes		
Handreiking blauwalgen behorend bij ZWP	Dichtheid pot. tox blauwalgen (cellen/ml)	<50.000	50.000-100.000	>100.000
	Dichtheid pot. tox blauwalgen (aantal draden/ml)	<5.000	5.000-10.000	>10.000
	Toxine(s)	< 10 ug/L	>10 < 20 ug/L	>20 ug/L
	Gezondheidsklachten i.r.t. blauwalgen	niet/onbekend		wel
	Ziekte/sterfte dieren i.r.t. blauwalgen	niet/onbekend		wel
Blauwalg protocol 2012	Dichtheid pot. tox blauwalgen (cyano-chlorofyl ug/L)	< 12,5 µg/l	12,5 –75 µg/l	> 75 µg/l
	Dichtheid pot. tox blauwalgen (biovolume mm3/L)	< 2,5 mm3/l	2,5 -15 mm3/l	> 15 mm3/l
	Waarschuwing / neg zwemadvies	niet/onbekend		wel
		Codes		
Blauwalg protocol 2012	Drijflaag aanwezig	Nee /Cat.I	Cat. II	Cat. III

Provincie Noord-Brabant

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Informatieblad Zwemlocaties

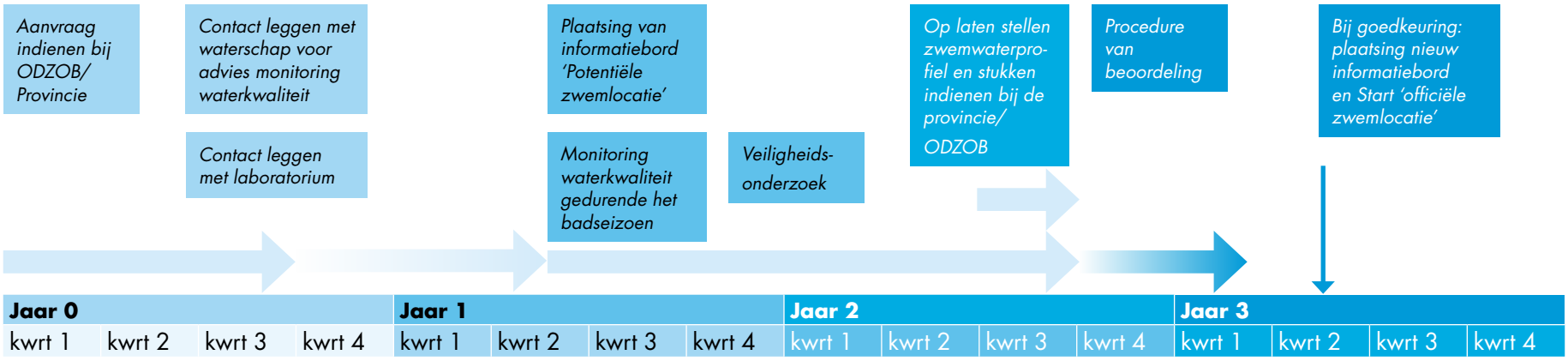
voor gemeenten en exploitanten die een zwemlocatie starten of houden

IK WIL EEN ZWEMLOCATIE BEGINNEN: HOE MOET IK DAT REGELEN EN WAT KAN IK VERWACHTEN?

In vogelvlucht (klik op de tekst voor een toelichting):

1. Wat is een zwemlocatie?
2. Wat komt er kijken bij het beheren van een officiële zwemlocatie door gemeente of exploitant?
   - Openbare publiekscommunicatie
   - Groot onderhoud
   - Toestaan onderzoeken en handhaving
3. Wat zijn de verantwoordelijkheden van de beheerder van een officiële zwemlocatie?
   - Dagelijks beheer en onderhoud
   - Groot onderhoud
   - Toestaan onderzoeken en handhaving
4. Wat moet u doen om een zwemlocatie officieel te maken?
5. Wat zijn risicofactoren voor de fysieke veiligheid van de inrichting?
6. Wat zijn risicofactoren voor de gezondheid van zwemmers?
7. Contact voor hulp, advies of meldingen?
8. Uitleg gebruikte termen en namen

Globaal tijdpad van aanvraag tot officiële zwemlocatie:

Wat is een zwemlocatie?

Eem zwemlocatie is oppervlaktewater waar veel mensen regelmatig zwemmen of baden. De regels waar een zwemlocatie aan moet voldoen staan in de Proviciale Verordening (voortvloeiend voort uit de Omgevingswet). Beheerders van de zwemlocatie zijn, samen met de ODZOB en de waterschappen, verantwoordelijk voor de fysieke veiligheid van de zwemmers en voor een goede waterkwaliteit.

Het gedeelte van het water waar de meeste zwemmers komen, heet de zwemzone. Vaak is de zwemzone afgebakend met een drijflijn. De meeste zwemmers blijven binnen de drijflijn of, als er geen drijflijn is, binnen 50 meter van een strandje, ligweide of vlonder en/of gaan niet dieper dan 1,50 meter. Er gelden regels voor een zwemzone, zoals een honden- en paardenverbod en een verbod op watersporters en vaartuigen. Deze regels worden, afhankelijk van de situatie, per locatie bepaald.

Als het zwemmen wordt aangemoedigd door de aanwezigheid van een strandje, vlonders of andere zwemvoorzieningen, is de beheerder verplicht de procedure te starten om de zwemlocatie officieel aan te wijzen. Als niemand deze verantwoordelijkheid neemt, moet het zwemmen ontmoedigd worden.

Wat komt er kijken bij het beheren van een officiële zwemlocatie door gemeente of exploitant?

Heldere communicatie voor zwemmers

Een officiële zwemlocatie is gemakkelijk te vinden via de website www.zwemwater.nl. Zwemmers zijn verzekerd van schoon en veilig zwemwater. Het waterschap meet regelmatig de waterkwaliteit en de ODZOB doet jaarlijks een veiligheidsonderzoek. Op de website staat de actuele toestand van het zwemwater. Zwemmers vinden ook informatie over de kwaliteit van de zwemlocatie op de officiële informatieborden die bij de locatie geplaatst worden. De ODZOB is verantwoordelijk voor goede informatie aan het publiek (via de website, informatieborden en de zwemwatertelefoon).

Voor een officiële zwemlocatie gelden een aantal eisen voor de fysieke veiligheid en waterkwaliteit. Het is niet altijd eenvoudig om aan deze eisen te voldoen. Soms zijn maatregelen nodig om de zwemlocatie veilig te maken of de waterkwaliteit te verbeteren. Daar kunnen (hoge) kosten aan verbonden zijn. Er vindt jaarlijks een veiligheidsonderzoek plaats met een omgevingsdienst.

Wat zijn de verantwoordelijkheden van de beheerder van een officiële zwemlocatie?

Dagelijks beheer en onderhoud

De beheerder is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van en rond de zwemlocatie en onderhoudswerkzaamheden om de locatie schoon en veilig te houden. Afhankelijk van de inrichting betekent dit:

- Verwijderen van uitwerpselen van vogels, zwerfvuil en eventuele dode dieren uit de zwemzone, en van het strand, vlonders en ligweiden
- Schoonmaken van toiletten en douches
- Legen van afvalbakken
- Schoonhouden van de informatieborden en zorgen dat deze leesbaar zijn
- Toezichthouden op het naleven van reglementen, bijvoorbeeld het verbod op honden

Groot onderhoud
Afhankelijk van de situatie en het gebruik zal groot onderhoud regelmatig en indien nodig (meestal maandelijks) uitgevoerd moeten worden:

- Egaliseren van strand en zwemzone
- Maaien van de ligweide
- Verwijderen van dood plantenmateriaal aan de waterlijn
- Onderhouden en repareren van drijflijnen, borden, speeltoestellen en overige voorzieningen

Ook moet de beheerder maatregelen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren wanneer deze niet goed is. Denk aan het plaatsen van toiletten, het instellen van een hondenverbod of het intensiveren van beheer.

Toestaan onderzoeken en handhaving
De ODZOB komt onregelmatig langs om de veiligheid en hygiëne te beoordelen. Het veiligheidsonderzoek vindt jaarlijks plaats, maar de handhaver kan vaker langskomen.

Ook komt er namens het waterschap regelmatig een laboratoriummedewerker een watermonster nemen om de waterkwaliteit te controleren. Afhankelijk van de waterkwaliteit is dat maandelijks, elke twee weken of na een overschrijding van grenswaarden vaker. Deze instanties zijn wettelijk verplicht deze controles uit te voeren en mogen daarom niet geweigerd worden.

Wat moet u doen om een zwemlocatie officieel te maken?

U kunt het initiatief nemen om een locatie waar veel zwemmers zijn (of gewenst zijn) officieel aan te laten wijzen. Totdat de locatie officieel is aangewezen betaalt de initiatiefnemer de kosten voor waterkwaliteitsbemonstering, het opstellen van een voorlopig zwemwaterprofiel, en eventuele maatregelen om de locatie veilig en schoon te maken.

1. Neem contact op met de ODZOB.
   Bespreek met de ODZOB uw plannen, voornemens en vragen. Zij adviseren u over de kansen en knelpunten om uw zwemlocatie officieel aan te wijzen.

2. Neem contact op met het waterschap
   Bespreek uw plannen ook met het waterschap. Zij adviseren u over de risicofactoren voor de waterkwaliteit, de metingen die u moet doen en aan welke eisen het voorlopige zwemwaterprofiel moet voldoen.

3. Maak een plan voor het gebruik, inrichting en beheer van uw zwemlocatie.
   Gebruik de adviezen van de ODZOB en het waterschap in een plan. In het plan moet staan:
   - Verwachte aantal zwemmers, openingstijden, etc.
   - Overig gebruik zoals watersport, evenementen, etc.
   - Inrichting van zwemzone, strand, ligweide, vlonders, etc.
   - Voorzieningen zoals afvalbakken, toiletten, douches, speeltoestellen, parkeergelegenheid, fietsenstalling, horeca, etc.
   - Dagelijks beheer van zwemzone, strand, toiletten, afvalbakken, etc.

4. Laat de veiligheid van de omgeving rondom het zwemwater beoordelen door de ODZOB, in het zwemseizoen.

5. Laat een erkend laboratorium watermonsters nemen om de waterkwaliteit te beoordelen (minimaal 16 metingen gedurende 2 jaar, met minimaal 6 per zwemseizoen, kosten liggen rond €5000,- voor 2 jaar, exclusief BTW). Minimaal te meten parameters zijn:
   a. Escherchia coli (volgens NEN-EN-ISO 9308-3)
   b. Intestinale enterococcen (volgens NEN-EN-ISO 7899-1)

c. Blauwalgen (volgens landelijk blauwalgenprotocol, bekend bij het laboratorium)

Daarnaast wordt geadviseerd om de volgende parameters te meten:

d. Doorzicht
e. Olie
f. Vuil (in water en op strand)
g. Zuurgraad
h. Temperatuur
i. Zuurstof
j. Geleidbaarheid

6. Laat een erkend adviesbureau een voorlopig zwemwaterprofiel opstellen nadat 2 jaar lang de waterkwaliteit is bemonsterd (doorlooptijd 2 maanden, bij voorkeur tijdens het zwemseizoen, kosten circa €3-4.000,-, exclusief BTW).

7. Stuur het voorlopige zwemwaterprofiel naar het waterschap.

8. Voer de nodige maatregelen uit om de fysieke veiligheid en de waterkwaliteit te verbeteren (kosten afhankelijk van de maatregelen).

9. Laat de ODZOB de zwemlocatie officieel aanwijzen (elk najaar maakt de ODZOB de lijst met officiële zwemlocaties).

10. Nadat uw zwemlocatie officieel is, neemt het waterschap de metingen van de waterkwaliteit en de verantwoordelijkheid voor het zwemwaterprofiel (en bijbehorende kosten) van u over.

Wat zijn risicofactoren voor de fysieke veiligheid van de inrichting?

De omgevingsdienst toetst of uw locatie voldoet aan de veiligheidsnormen, zodat zwemmers en baders veilig kunnen recreëren.

De veiligheidsnormen zijn vastgelegd in de Handreiking Fysieke Veiligheid Zwemmers in Oppervlaktewater en bestaan o.a. uit:

- de helling van de waterbodem;
- fysieke scheiding zwemmen en ander gebruik van he water zoals bv. recreatievaart, jetski's, kitesurfers;
- veilige afstand tot de vaargeu;l
- wegzakkingsgevaar of zuigende waterbodem;
- aanwezigheid van scherpe objecten;
- publieksinformatie via een plaatselijk zwemwaterinformatiebord.

Wat zijn risicofactoren voor de gezondheid van zwemmers?

Uitwerpselen van mensen en dieren bevatten veel bacteriën. Deze kunnen op verschillende manieren in het water terecht komen. Als er te veel van deze bacteriën in het zwemwater zitten, dan vormt dit een risico voor de gezondheid van zwemmers. Een beheerder kan zelf met een goede inrichting, beheer en onderhoud ervoor zorgen dat de risico's beperkt blijven.

Factoren waar de beheerder invloed op heeft:

- Ongezuiverde lozingen: zorg dat er geen ongezuiverde lozingen van bijvoorbeeld toiletunits in of nabij de zwemzone in het water terecht komen. Sluit deze aan op de riolering en zorg ervoor dat deze gegevens van besteks-ontwerp en maatvoering op kaart staan. Wees alert op foutieve aansluitingen.

- Afstromend wegwater/verhard oppervlak zoals steigers: met afstromend water kunnen uitwerpselen van honden en vogels in het water terecht komen. Zorg ervoor dat het water niet direct in de zwemzone stroomt of verwijder vogelpoep van steigers zonder dat het in het water terecht komt.
- Zwemmers: zwemmers, en met name kleine kinderen, zijn geneigd om in het water te poepen en plassen als er geen (schone) toiletvoorzieningen in de buurt zijn. De zorg voor schone toiletten stimuleert het gebruik van aanwezige toiletten.
- Huisdieren op strand: honden en paarden op het strand en in de zwemzone vormen een risico voor veel bacteriën in het water. Stel een verbod in voor honden en paarden. Mochten er toch uitwerpselen liggen op het strand of de directe omgeving van de zwemzone, verwijder deze dan direct.
- Vogelkolonies: strand en ligweiden zijn aantrekkelijke rustplaatsen voor vogels. Zij poepen dichtbij of in de zwemzone. Probeer vogels te weren. Ligt de zwemlocatie in een beschermd vogelgebied? Verwijder de vogelpoep zonder dat het in het zwemwater terecht komt. In kleine afgesloten wateren met veel watervogels is de kans groot dat het lastig is om voldoende waterkwaliteit te halen.
- Fauna (wild levende dieren), ratten enzovoorts: ook andere dieren kunnen voor overlast van uitwerpselen zorgen. Ratten kunnen daarnaast ook de ziekte van Weil bij zich dragen. Het is daarom van belang om het strand en de zwemzone schoon te houden en afvalbakken af te sluiten, zodat het geen dieren aantrekt.
- Uit- en afspoeling van mest: De meststoffen van terreinen in de buurt van het water kunnen in het water terechtkomen. Bemest een ligweide (bij voorkeur) niet. Kijk ook in de omgeving of er agrarische percelen liggen waar mest het water in kan spoelen.

Als beheerder kunt u niet alle verontreiniging zelf voorkomen. Het betreffende waterschap denkt met u mee als andere factoren in de omgeving de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. Bijvoorbeeld als er mest in het water komt vanuit omliggend agrarisch gebied, als boten in de buurt hun onderwatertoilet legen in het water of als een riooloverstort in de buurt is.

Contact voor hulp, advies of meldingen?

Uw aanspreekpunt is de omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Deze ODZOB heeft alle officiële zwemlocaties in de provincie Noord-Brabant in haar portefeuille. U kunt bij de ODZOB terecht met al uw vragen over het starten en houden van een officiële zwemlocaties. Indien nodig verwijzen zij u door naar het betreffende waterschap of gemeente. De ODZOB is voor zakelijke contacten te bereiken via een E-formulier op hun website. Dit formulier kunt u gebruiken voor het:

- melden van bijzonderheden, bv. waterkwaliteit, veiligheid, hygiëne of zwemwaterinformatiebord
- melden van ontvangen klachten van zwemmers en baders
- melden van een verandering van de zwemlocatie of van de inrichting
- melden van een nieuwe potentiële zwemlocatie
- melden van verzoek tot afvoeren zwemlocatie

U kunt de ODZOB ook bereiken via 088-3690369 of zwemwater@odzob.nl. In de extreme situatie dat er acuut gevaar is kan de Milieuklachtencentrale worden gebeld op tel. 073-6812821 (24/7 bereikbaar). Het publiek maakt voor vragen rondom zwemwater gebruik van de zwemwatertelefoon op 073-6808058.

U ziet een van de omgevingsdiensten gedurende het zwemseizoen op uw locatie tijdens het veiligheidsonderzoek of als een handhaver komt om te bekijken of de zwemlocatie veilig en schoon is en regels worden nageleefd.

Uitleg gebruikte termen en namen

- Beheerder: degene die de zwemlocaties onderhoudt. Dit kan een exploitant zijn of een gemeente.
- Blauwalgen: bacterie die in het water voorkomt en zich vooral vermenigvuldigt bij warm weer en voedselrijk water. De bacteriën kunnen zich ophopen bij een strand als de wind ze in die richting blaast. In deze zogenaamde drijflagen zitten veel bacteriën. Als je deze bacteriën inslikt, bij het binnenkrijgen van water, dan kun je daar ziek van worden. Je krijgt dan maag- en of darmklachten.
- Exploitant: een ondernemer die de zwemlocatie beheert vanuit commercieel oogpunt.
- Fecale bacteriën: Bacteriën die in uitwerpselen zitten van mensen en dieren. Als je deze bacteriën inslikt, bij het binnenkrijgen van water, dan kun je daar ziek van worden. Je krijgt dan maag- en of darmklachten.
- Fysieke veiligheid: een zwemlocatie is fysiek veilig wanneer iemand weinig tot geen risico loopt om slachtoffer te worden van een ongeval, zoals het oplopen van een verwonding of in het ergste geval verdrinking.
- Zwemseizoen: in principe is dit van 1 mei tot 1 oktober, maar locaties die bijvoorbeeld alleen in de zomervakantie open zijn kunnen een korter zwemseizoen bespreken met de ODZOB.
- Zwemlocatie: Een zwemlocatie is een locatie aan oppervlaktewater waar regelmatig zwemmers zijn. Als een zwemlocatie als officiële zwemlocatie is aangewezen door de provincie, dan kunnen zwemmers er veilig gebruik van maken.
- Zwemwaterprofiel: een document waarin de kenmerken van een zwemlocatie zijn beschreven. Daarin staat een analyse van het betreffende watersysteem, hoe de kwaliteit van het zwemwater is, en hoe een beheerder het water schoon kan houden. Voor elke officiële locatie moet een actueel zwemwaterprofiel aanwezig zijn op www.zwemwater.nl.
- Zwemzone: het gedeelte waar de meeste zwemmers in het water zijn. Meestal is de zwemzone afgebakend met een drijflijn, maar soms ook niet. Dan zeggen we dat de zwemzone tot 1,50 m diep is of tot maximaal 50 meter uit de kant.

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
www.brabant.nl

HOME

19084